

		Numer rejestru	21060
Temat:	<p align="center">Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego ziemskiego na lata 2017-2020, z perspektywą do roku 2024 za lata 2019-2020</p>		
<p align="center"></p>			
Nazwa i adres zamawiającego	<p align="center">Zarząd Powiatu Bydgoskiego ul. Konarskiego 1 – 3 85-066 Bydgoszcz</p>		
Nazwa i adres jednostki autorskiej			
<p>ZAKŁAD SOZOTECHNIKI <small>od 1990 r.</small></p> 	<p>Zakład Sozotechniki Sp. z o.o. ul. Bernardyńska 3 85-029 Bydgoszcz Tel. +48/52/3729161 Faks +48/52/3406285 www.sozo.com.pl</p>		
Imię i nazwisko	Data	Podpis	
inż. Stanisław Kryszewski <small>Biegły Wojewody Kujawsko – Pomorskiego w zakresie ocen oddziaływania na środowisko nr 0030-kierownik zespołu</small>	29.10.2021		
mgr inż. Waldemar Woźniak <small>Projektant z zakresu ochrony środowiska- odpady i hałas</small>	29.10.2021		
BYDGOSZCZ PAŹDZIERNIK 2021 r.			

Spis treści

1. WPROWADZENIE	2
1.1 PODSTAWA PRAWNA	2
1.2 PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.....	2
1.3 MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA	3
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU BYDGOSKIEGO	3
3. STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU BYDGOSKIEGO W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM (POWIATOWY PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA)	4
3.1 GLEBY.....	4
3.2 GOSPODARKA WODNO- ŚCIEKOWA	5
3.2.1 Wody powierzchniowe i wody podziemne	5
3.2.2 Zużycie wody.....	8
3.2.3 Gospodarka ściekowa	8
3.2.4 Gospodarowanie i użytkowanie wodami powierzchniowymi.....	9
3.3 PRZYRODA OŻYWIONA I KRAJOBRAZ (W TYM OCHRONA PRZYRODY)	9
3.4 WARUNKI KLIMATYCZNE I STAN POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	9
3.5 WARUNKI AKUSTYCZNE	11
3.6 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	12
3.7 AWARIE PRZEMYSŁOWE	13
4. OMÓWIENIE STANU REALIZACJI PRZYJĘTYCH W PROGRAMIE CELÓW I DZIAŁAŃ EKOLOGICZNYCH W POWIECIE BYDGOSKIM	14
4.1 ZASOBY WODNE I GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	14
4.2 OCHRONA GLEB I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW KOPALIN.....	17
4.3 GOSPODARKA ODPADAMI	18
4.4 PRZYRODA I KRAJOBRAZ	21
4.5 OCHRONA POWIETRZA I ZMIANY KLIMATU	24
4.6 OCHRONA PRZED HAŁASEM	27
4.7 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	28
4.8 ENERGIA ODNAWIALNA	29
4.9 POWAŻNE AWARIE I ZAGROŻENIA NATURALNE.....	31
4.10 EDUKACJA EKOLOGICZNA	33
5. PODSUMOWANIE	36

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.) w artykułach 17 i 18 nakładała na Zarząd Powiatu, jako realizację polityki ochrony środowiska, obowiązek sporządzenia powiatowego programu ochrony środowiska, który jest uchwalany przez Radę Powiatu. Dotychczasowe programy ochrony środowiska (obowiązujące przed rokiem 2020) przyjmowane były na okresy 4-letnie, podobnie jak przyjmowane ówczesnie dokumenty strategiczne w zakresie polityki ochrony środowiska i polityki ekologicznej państwa. Program ochrony środowiska określa cele ekologiczne, priorytety, harmonogram działań proekologicznych oraz źródła finansowania niezbędne do osiągnięcia postawionych celów. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, organ wykonawczy powiatu sporządza co 2 lata kalendarzowe raporty z wykonania programu ochrony środowiska, które przedstawia się Radzie Powiatu.

Niniejszy „Raport” dotyczy działań określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego – ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024” i obejmuje lata 2019-2020.

1.2 Przedmiot i zakres opracowania

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego – ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024” został przyjęty Uchwałą Nr 327/XXXVIII/18 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 13 września 2018 r. Wymieniony Program został skorelowany z Programem Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Działania określone w aktualnym Programie uwzględniają wykonane dotychczas działania oraz aktualne potrzeby działań w gminach wchodzących w skład Powiatu Bydgoskiego.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji powiatowego programu ochrony środowiska.

Przyjęto, że raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego – ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024” („Program...”) powinien zawierać przede wszystkim opis stanu istniejącego w powiecie oraz stopień realizacji zadań wynikających z powiatowego programu ochrony środowiska.

W „Programie Ochrony Środowiska dla powiatu bydgoskiego – ziemskiego na lata 2017-2020” określone zostały cele:

1. Zasoby wodne i gospodarka wodno-ściekowa
 - zwiększenie retencji,
 - poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
 - zwiększenie długości sieci kanalizacyjnej na terenie gmin;
2. Gleby i zasoby geologiczne
 - rekultywacja terenów zdegradowanych,
 - kontrola jakości gleb,
 - kontrola eksploatacji kopalni;
3. Gospodarka odpadami
 - usunięcie azbestu,
 - zmniejszenie ilości odpadów zmieszanych trafiających na składowisko;
4. Ochrona powietrza
 - poprawa jakości powietrza,
 - ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania złej jakości paliw i odpadów (niska emisja),
 - ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych;
5. Ochrona przed hałasem
 - zmniejszenie liczby osób narażonych na hałas,
 - brak przekroczeń norm hałasu;
6. Pola elektromagnetyczne

- utrzymanie poziomu pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających norm;
- 7. Energia odnawialna
 - rozwój energii odnawialnej;
- 8. Poważne awarie
 - ochrona przed powodzią i skutkami suszy,
 - rozwój systemów ostrzegania i monitorowania;
- 9. Edukacja
 - rozwój u mieszkańców powiatu świadomości dotyczącej stanu i ochrony środowiska;
- 10. Przyroda i krajobraz
 - ochrona obiektów cennych przyrodniczo nieobjętych i objętych ochroną oraz walorów krajobrazu rekreacyjnego i rolniczego,
 - zachowanie i zwiększanie bioróżnorodności istniejących ekosystemów.

W „Programie”, w tabeli nr 46 określone zostały cele i wskaźniki monitorowania Programu. Ponadto w „Programie” zawarto również Harmonogram rzeczowo – finansowy (w punkcie 10.3.), w którym, w tabeli nr 48 zawarto harmonogram realizacji zadań własnych oraz zadań monitorowanych wraz z finansowaniem – realizowanych przez inne organy. W tabeli tej wyszczególniono „obszary interwencji” oraz zadania realizowane w każdym z tych „obszarów”.

1.3 Materiały wykorzystane do opracowania

Przy opracowaniu „Raportu” zostały wykorzystane dane statystyczne i dane o stanie środowiska, które są materiałami ogólnodostępnymi i łatwymi do weryfikacji oraz materiały i dane przekazane przez gminy z terenu powiatu bydgoskiego.

Dane zawarte w niniejszym dokumencie pochodzą między innymi z:

- materiałów przekazanych przez Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy,
- materiałów przekazanych przez gminy Powiatu Bydgoskiego,
- danych i informacji pochodzących z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
- danych opublikowanych przez Urząd Statystyczny w Bydgoszczy,
- danych opublikowanych przez GUS w Warszawie.

2. Ogólna charakterystyka powiatu bydgoskiego

Powiat bydgoski położony jest w środkowo-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego i zajmuje 7,8% jego powierzchni (1.395 km²). Graniczą z nim powiaty: chełmiński, inowrocławski, nakielski, toruński, tucholski, świecki, żniński oraz sępoleński. Ponadto powiat bydgoski (ziemski) graniczy z Bydgoszczą – miastem na prawach powiatu.

W skład powiatu bydgoskiego wchodzi gminy: Białe Błota, Dobrcz, Dąbrowa Chełmińska, Koronowo, Nowa Wieś Wielka, Osielsko, Sicienko oraz Solec Kujawski, który obejmuje łącznie 124 sołectwa. Siedziba Starostwa znajduje się w Bydgoszczy.

Rysunek 2-1. Położenie powiatu bydgoskiego

Ludność powiatu bydgoskiego wynosiła:

- na koniec 2019 r. – 118 683 osób, w tym 59 887 kobiet i 58 796 mężczyzn.
- na koniec 2020 r. – 120 432 osób, w tym 60 779 kobiet i 59 653 mężczyzn.

Jak wynika z powyższego zestawienia ilość osób zamieszkujących powiat rok rocznie się zwiększa. W powiecie bydgoskim status miasta posiadają: Koronowo i Solec Kujawski. Sieć osadniczą powiatu tworzą przede wszystkim wsie, w tym kilka bardzo dużych, np. Białe Błota, Dąbrowa Chełmińska, Nowa Wieś Wielka, Osielsko. Osady wiejskie, leżące w strefie podmiejskiej Bydgoszczy, pełnią funkcje pozarolnicze (mieszkalnictwo, usługi, handel), a przede wszystkim spełniają rolę rekreacyjno - wypoczynkową i turystyczną.

Powiat bydgoski ma bardzo dogodne położenie komunikacyjne. W stolicy regionu krzyżują się ważne linie kolejowe, drogi międzynarodowe i krajowe.

Jeśli chodzi o walory turystyczne powiatu to można zaliczyć do nich: krajobraz, rzeźbę terenu, lasy (zajmujące 40% powierzchni powiatu), jeziora i rzeki. Ponad jedna trzecia powierzchni powiatu objęta jest różnymi formami ochrony przyrody.

3. Stan środowiska na terenie powiatu bydgoskiego w okresie sprawozdawczym (Powiatowy Program Ochrony Środowiska)

3.1 Gleby

Gleby występujące na terenie powiatu bydgoskiego mają zróżnicowaną strukturę, co jest skutkiem urozmaiconej morfologii terenu, jak i przestrzennego rozmieszczenia skał macierzystych, na bazie, których powstaje kompleks glebowy. Na obszarach wysoczyznowych dominują gleby spoiste (zwięzłe) o wysokiej klasie bonitacji – III i IV (tj. gmina Dobrcz, Koronowo i Sicienko). Na obszarach równin sandrowych (gmina Koronowo) i tarasów Pradoliny

Toruńsko - Eberswaldzkiej (Gmina Solec Kujawski, Białe Błota i Nowa Wieś Wielka) gleby piaszczyste o niskiej klasie bonitacyjnej – V i VI są w przeważającej części porośnięte kompleksami leśnymi, zaś w dolinach rzecznych dominują gleby organiczne – mady, gytie oraz torfy.

3.2 Gospodarka wodno- ściekowa

3.2.1 Wody powierzchniowe i wody podziemne

3.2.1.1 Wody powierzchniowe

Na terenie powiatu występuje zróżnicowany i rozbudowany system wód powierzchniowych, na który składają się naturalne ciekły wodne – rzeki oraz naturalne zbiorniki wodne – jeziora. Głównymi rzekami na terenie powiatu są:

- Wisła,
- Brda,
- Noteć,
- Krówka,
- Kotomierzycyca,
- Struga Młyńska,

natomiast głównymi jeziorami na terenie powiatu są:

- Słupowskie – pow. 119,9 ha, max. głęb. 34,4 m,
- Wierzchucińskie Małe – pow. 52,3 ha, max. głęb. 12,7 m,
- Wierzchucińskie Duże – pow. 49,2 ha, max. głęb. 25,0 m,
- Jezuickie – pow. 146,7 ha, max. głęb. 10,6 m,
- Borówno – pow. 43,8 ha, max. głęb. 13,1 m,
- Kusowo – pow. 44,0 ha, max. głęb. 9,2 m,
- Dobrcz – pow. 30,2 ha, max. głęb. 6,3 m,
- Łańcuch Jezior Byszewskich : Studzienne – pow. 26,7 ha, max. głęb. 22,5 m,
- Długie – pow. 42,3 ha, max. głęb. 29,5 m,
- Krzywe – pow. 26,0 ha, max. głęb. 21,3 m,
- Krosna – pow. 10,6 ha, max. głęb. 23,0 m.

Ponadto na terenie powiatu występują:

- kanały, wśród których głównymi są: Bydgoski, Notecki, Nowy Kanał Notecki, Kanał Zielona Struga, Kanał Chrościański, Struga – Kanał Augustowski,
- sztuczne zbiorniki wodne, m.in.: Zalew Koronowski, Kanał Lateralny, jezioro zaporowe na rzece Brdzie w Bożenkowie,
- bogaty system rowów melioracyjnych.

Wody powierzchniowe powiązane ze sobą wraz z dużymi kompleksami łąkowymi i leśnymi stanowią ekologiczne bogactwo powiatu.

Wisła przepływa przez teren województwa kujawsko-pomorskiego na odcinku o długości 205,3 km. Dolina Dolnej Wisły ujęta została w europejskiej sieci Natura 2000. Na północ od Bydgoszczy płynie Wisła Dolna, natomiast na południe od Bydgoszczy Wisła Środkowa. W granicach województwa, na Wiśle i jej przyrzeczu ustanowiono 4 jednolite części wód. Zbiornik Włocławski jest częścią odrębną. Wzdłuż Wisły zlokalizowane są największe miasta województwa, stanowiące wraz z kilkoma zakładami przemysłowymi największe źródła zanieczyszczenia. Należą do nich:

- miasto Włocławek – odprowadzające ścieki w ilości 15,8 tys. m³/d,
- Zakłady Azotowe „Anwil” S.A. – 20,2 tys. m³/d,
- miasto Toruń – 52,7 tys. m³/d, • zakłady „Janikosoda” i „Soda-Mątwy” S.A. odprowadzające łącznie 42,1 tys. m³/d,
- miasto Bydgoszcz odprowadzające poprzez oczyszczalnię „Kapuściska” 34,4 tys. m³/d i „Fordon” 37,1 tys. m³/d,

- miasto Chełmno – 3,0 tys. m³/d,
- miasto Świecie wraz z zakładem celulozowym Mondi S.A. – 70,0 tys. m³/d.

W latach 2019-2020 na terenie powiatu bydgoskiego nie prowadzono badań obejmujących zakres monitoringu operacyjnego monitorującego stan wód Wisły.

Ostatnie badania na terenie powiatu przeprowadzono w 2010 r. Wg „Raportu o stanie środowiska województwa kujawsko - pomorskiego w 2010 r.” wydanego przez WIOŚ Bydgoszcz, monitorowano stan wód Wisły w punkcie poniżej ujścia Brdy, Fordon (774,9 km rzeki) – punkt reprezentacyjny dla powiatu bydgoskiego. Analiza potencjału ekologicznego zakwalifikowała wody Wisły jako stan dobry. Natomiast stan bakteriologiczny oceniono jako zły. W zakresie fizykochemicznym wszystkie analizowane parametry spełniały wymogi klasy II.

Struga Młyńska (Flis Południowy) bierze swój początek od szosy Bydgoszcz – Szubin. Na dalszej swej trasie biegnie rurociągiem, następnie rów przebiega pod torami kolejowymi relacji Bydgoszcz – Wągrowiec i wypływa na zwarty kompleks łąk i pastwisk. Na tym kompleksie w odległości około 220 m od wylotu kanału betonowego spod torów wpada do niej rów prowadzący wody z rejonu lasów państwowych Nadleśnictwa Bydgoszcz. Na dalszym odcinku rowu wpadają ścieki z Zakładów BELMA. Struga uchodzi do Kanału Bydgoskiego w obrębie dzielnicy Prądy w Bydgoszczy. Długość całej Strugi wynosi 4,2 km. Ujściowy odcinek na długości około 900 m od Kanału Bydgoskiego do ul. Nakielskiej przebiega przez tereny zabudowane domkami jednorodzinnymi. Posiada uregulowane koryto o szerokości 2,0 m i nachyleniu skarp 1:1,5. W rejonie dawnego młyna wodnego Prądy w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku istniał jeszcze staw młyński o charakterze jeziora o powierzchni około 4 ha, w wyniku spiętrzenia jej wód przez starą budowlę piętrzącą młyna. Po awarii w czasie wielkich opadów 1980 r. jaz uległ zniszczeniu, w następnych latach porósł olszyną. Od km 2,9 do wylotu z Przedsiębiorstwa PREFABET w Białych Błotach Struga została dodatkowo zabudowana sześcioma progami betonowymi o wysokości piętrzenia po 0,6 m. W odległości kilkuset metrów na kompleksie łąk i pastwisk do Strugi uchodzi rów melioracyjny z Nadleśnictwa Białe Błota, który jest jednocześnie odbiornikiem ścieków z budynków Nadleśnictwa. Rów jest ciekim melioracji szczegółowych o niewielkiej zlewni, prowadzi jednak stale wodę, nawet w okresach suszy hydrologicznej jego średnie przepływy wynoszą około 10 dm³/s. Całkowita powierzchnia zlewni hydrologicznej Strugi w jej ujściowym przekroju wynosi 13 km².

Brda o długości 249 km i powierzchni zlewni 4.660 km² jest lewobocznym dopływem Wisły. Rzeka uchodzi na jej 771,4 km. W granicach województwa znajduje się środkowy i dolny bieg Brdy. Rzeka posiada wyjątkowe walory krajobrazowe. Wysoko oceniane walory przyrodnicze zakwalifikowały zlewnię Brdy do sieci specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 - Bory Tucholskie. Ponadto Brda i jej dolina znalazły się w Natura 2000 Doliny Brdy i Stażki w Borach Tucholskich, jako obszar ochrony siedliskowej. Duże znaczenie gospodarcze ma jako źródło wody pitnej dla miasta Bydgoszczy. Ujęcie zlokalizowane jest w dzielnicy Czyżkówko na 15,6 km biegu rzeki. W roku 2014 pobierano średnio 34,6 tys. m³/d wody.

Rzeka jest również odbiornikiem ścieków z licznych oczyszczalni komunalnych położonych w zlewni. W dolnym odcinku do Brdy bezpośrednio odprowadzane są ścieki z oczyszczalni w Koronowie w ilości 3,3 tys. m³/d. W granicach województwa dla wód Brdy ustanowiono 3 jednolite części wód.

Wyniki badań laboratoryjnych – prowadzonych przez Centralne Laboratorium MWiK oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – wskazują, że pod względem chemicznym (dane na rok 2020) woda przy ujściu Brdy do Wisły ma I klasę czystości. Badania biologiczne, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 21 lipca 2016 r. kwalifikują miejski odcinek rzeki do II klasy czystości.

Noteć odwadnia południowo-zachodnią część województwa. Część dorzecza Noteci, poniżej miejscowości Występ oraz jezioro Gopło objęte są ochroną rezerwatową oraz obszarem Natura 2000. Długość cieku wynosi 391,3 km, a powierzchnia dorzecza 17 tys. km². Rzeka przepływa przez silnie zeutrofizowane jeziora: Gopło, Mielno i Wolickie. Połączona jest z Wisłą, Brdą i Wartą poprzez kanały: Warta-Gopło, Notecki, Bydgoski. Koryto rzeki jest uregulowane i wykorzystywane do żeglugi.

Noteć jest odbiornikiem ścieków z oczyszczalni w Kruszewicy w ilości – 3,2 tys. m³/d, Inowrocławia – 12,2 tys. m³/d, Łabiszyna – 580,8 m³/d i Nakła nad Notecią – 2,6 tys. m³/d. Rzeka jest również odbiornikiem podczyszczonych ścieków: z Inowrocławskich Zakładów Chemicznych „Soda Mątwy” S.A., „Janikosody” S.A. w Janikowie (grupa Ciech) oraz Lafarge Cement S.A. w Piechcinie.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW w Bydgoszczy rozpoczęło realizację zadania, polegającego na budowie przepławek dla ryb i innych organizmów wodnych przy 6 stopniach wodnych zlokalizowanych na rzece

Noteci. Celem inwestycji jest udrożnienie rzeki Noteci (przywrócenie drożności morfologicznej) w kontekście osiągnięcia dobrego stanu i potencjału wód. Konieczność przywrócenia drożności morfologicznej wynika m.in. ze zaktualizowanego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Kotomierzycza jest lewobrzeżnym dopływem Brdy o długości 31,1 km. Przepływa ona w swym górnym biegu przez tereny rolnicze, które zostały zakwalifikowane jako obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego. W dolnym biegu rzeka przepływa przez obszary leśne, znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Brdy. Całkowita powierzchnia dorzecza Kotomierzycy wynosi 230,1km². Rzeka, ze względu na obiekt hydrotechniczny w miejscowości Bożenkowo, została zaliczona do cieków silnie zmienionych. Kotomierzycza stanowi jednolitą część wód.

W 2019 r. nie prowadzono badań jakości wód Kotomierzycy. Badania rzeki Kotomierzycy przy ujściu do Zbiornika Tryszczyn przeprowadzono w 2018r. W wyniku tych badań stwierdzono, że pod względem biologicznym, fizykochemicznym i biorąc pod uwagę stan ekologiczny wody rzeki klasyfikują się w III klasie czystości. Tylko pod względem oceny hydro morfologicznej odpowiadały II klasie czystości.

Krówka jest prawym dopływem Brdy i uchodzi do Zbiornika Koronowskiego. Całkowita jej długość wynosi 51,7 km i odwadnia 250,8 km². Obszar zlewni Krówki w całości znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rynny Jezior Byszewskich. Zagrożeniem dla stanu jakości wód Krówki jest rolniczy charakter zagospodarowania jej zlewni, w której ponad 80% użytkowania terenu zajmują grunty orne.

W 2019-2020 r. nie prowadzono badań jakości wód Krówki. W 2013 roku monitoringiem operacyjnym objęto stanowisko zlokalizowane przy ujściu do Brdy w miejscowości Buszkowo (gmina Koronowo) na zamknięciu silnie zmienionej jednolitej części wód. Oznaczono dwa biologiczne wskaźniki jakości wód – indeks okrzemkowy - II klasa i makrobezkręgowce bentosowe – III klasa. Wskaźniki fizykochemiczne nie przekroczyły granic dla II klasy. W rezultacie wody oceniono w umiarkowanym potencjale ekologicznym, o czym zdecydował wynik MMI.

Porównując wartości średnioroczne z badaniami z 2012 roku stwierdzić należy, że rzeka utrzymała II klasę w zakresie parametrów fizykochemicznych. Natomiast potencjał ekologiczny obniżył się z dobrego do umiarkowanego.

Kanał Bydgoski jest śródlądowym szlakiem wodnym, stanowiącym część drogi wodnej Wisła - Odra. Jego długość wynosi 24,5 km. Zaliczany jest do II klasy drogi wodnej. Do dorzecza Brdy włączono odcinek od szczytowego stanowiska do połączenia z Brdą – to jest 8,8 km. Odcinek zachodni od Kanału Górnonoteckiego do Nakła (15,7 km) zaliczono do dorzecza Noteci.

Do roku 2012 głównymi bezpośrednimi źródłami zanieczyszczeń wód Kanału były ścieki odprowadzane przez oczyszczalnię na Osowej Górze oraz doprowadzane poprzez południowy dopływ Kanału - Strugę Młyńską ścieki z oczyszczalni Białe Błota. Obecnie ścieki z ww. oczyszczalni zostały podłączone do miejskiej sieci kanalizacyjnej i skierowane na oczyszczalnię „Fordon”.

Na jakość wód kontrolowanego odcinka Kanału, obok antropopresji, wpływa również bieżąca sytuacja hydrologiczna w zlewni Noteci. Niskie sumy opadów odnotowywane w ostatnich latach przyczyniają się do niedostatku wody, które ograniczają wymianę wody w Kanale, a tym samym zdolności neutralizacji wprowadzanych zanieczyszczeń.

W 2019 badania prowadzono w ramach monitoringu operacyjnego. Na stanowisku zlokalizowanym przed połączeniem się z wodami Brdy stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny. Według danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska biorąc pod uwagę makrofitę i elementy biologiczne wody Brdy pozostają w III klasie czystości.

3.2.1.2 Wody podziemne

Zasoby wód podziemnych powiatu bydgoskiego zalegają głównie w obrębie utworów czwartorzędowych. W przeważającej części terenu są to wody podziemne użytkowe, eksploatowane przez wodociągi ogólnowiejskie i zakładowe. Zalegają one w postaci śródglinowego poziomu wodonośnego w przedziale głębokości 40 – 60 m ppt. Tylko lokalnie (na terenie gmin Osielsko i Koronowo) jest eksploatowany poziom wód trzeciorzędowych, którego strop występujący na głębokości ponad 80 m.

Obszary o dużych zasobach wód podziemnych zostały na terenie Polski wydzielone w formie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, podlegających specjalnej ochronie. Część Gminy Koronowo i Sienko obejmuje Zbiornik

Międzymorenowy Byszewo - nr 132 obejmujący wody czwartorzędowe, zaś południowa część Gminy Osielsko i wschodnia Gminy Sicienko jest położona w obrębie Subzbiornika Bydgoszczy nr 140, wydzielonego dla wód trzeciorzędowych. Natomiast w podłożu geologicznym południowej części gminy Białe Błota oraz Gminy Nowej Wsi Wielkiej zalegają wody czwartorzędowe objęte Zbiornikiem Pradolina Toruń – Eberswalde nr 138.

W 2020 roku Państwowy Instytut Geologiczny w ramach monitoringu krajowego przeprowadził badania wód podziemnych pobranych z otworów położonych w powiecie bydgoskim, w gminach Nowa Wieś Wielka i Białe Błota. Na podstawie badań nie stwierdzono występowania wód podziemnych w I klasie czystości, a jedynie w przedziale klas II do V:

- III klasa – punkt nr 1948 – Brzoza, gm. Nowa Wieś Wielka,
- II klasa – punkt nr 2708 – Brzoza, gm. Nowa Wieś Wielka,
- IV klasa – punkt nr 1816 – Nowa Wieś Wielka, gm. Nowa Wieś Wielka,
- V klasa – punkt nr 1951 – Kruszyn Krajeński, gm. Białe Błota.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2016, poz. 85), klasy jakości I, II i III oznaczają dobry stan chemiczny, klasy IV i V – słaby stan chemiczny.

Wody najlepszej jakości pobrano z piezometrów znajdujących się na terenach leśnych, w Brzozie (punkt nr 2708).

3.2.2 Zużycie wody

Woda do celów użytkowych (komunalnych i na potrzeby przemysłu) na terenie powiatu bydgoskiego pozyskiwana jest z ujęć wód podziemnych i powierzchniowych (w Srebrnicy oraz Samociążku - gmina Koronowo).

Eksploatowane są głównie wody podziemne z utworów neogenu oraz sporadycznie z utworów paleogenu i kredowych. W zdecydowanej większości ujęć, wody muszą być uzdatniane z uwagi na zwiększoną zawartość związków żelaza i manganu.

W powiecie bydgoskim ujęcia wód są przede wszystkim eksploatowane na potrzeby lokalne. Wg danych GUS zużycie wody w powiecie bydgoskim w 2019 r. na potrzeby gospodarki i ludności wyniosło 7 955,7 dam³, a w 2020 r. to 8 070,6 dam³, w tym:

- przemysł: w 2019 r. 1 081, a w 2020 r. 1 168 dam³,
- eksploatacja sieci wodociągowej: w 2019 r. 5 924,7, a w 2020 r. 5 912,6 dam³,
- zużycie wody na 1 mieszkańca: w 2019 r. 67,4, a w 2020 r. 67,6 dam³.

W porównaniu do roku 2018 zużycie wody na potrzeby gospodarki i ludności zmalało o 12% w 2019 r. i 11% w 2020 r.

Długość wodociągowej sieci w powiecie w 2019 r. wynosiła ok. 1 701,1 km, a podłączone było około 25 571 punktów, natomiast w 2020 r. długość wynosiła 1 718,3 km, a podłączonych było 26 596 punktów.

3.2.3 Gospodarka ściekowa

Na terenie powiatu wytworzono rocznie około 1 046,0 dam³ w 2019 r. i około 954,0 dam³ w 2020 r. ścieków przemysłowych, natomiast komunalnych 2 275,1 dam³ w 2019 r. i 2 351,1 dam³ w 2020 r. Długość sieci kanalizacyjnej w 2019 r. wynosiła 659,9 km, a w 2020 r. 690,7 km. Szacowana liczba osób podłączonych do sieci kanalizacyjnej w 2019 r. wynosiła około 66 889.

Komunalne oczyszczalnie ścieków na terenie powiatu bydgoskiego:

- Oczyszczalnia w Wiskitnie (odbiornik – Brda),
- Oczyszczalnia w Koronowie (odbiornik – Brda),
- Oczyszczalnia Nowa Wieś Wielka - Dziemionna (odbiornik - Noteć),
- Oczyszczalnia w Brzozie (odbiornik – Noteć),
- Oczyszczalnia w Wojnowie (odbiornik – Brda).

Ponadto, ścieki z terenów niektórych gmin powiatu bydgoskiego trafiają do oczyszczalni ścieków w Bydgoszczy, którą zarządza Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy Sp. z o.o. Oczyszczalnia ścieków Fordon przyjmuje i oczyszcza ścieki dopływające z lewobrzeżnej części miasta Bydgoszczy z granicą podziału wzdłuż rzeki Brdy, jak również z gminy Osielsko, gminy Dobrcz oraz gminy Dąbrowa Chełmińska. W lipcu 2010 roku zakończono proces

inwestycyjny polegający na rozbudowie oraz modernizacji oczyszczalni. Podjęte działania pozwoliły zwiększyć jej przepustowość do 41 000 m³/d, a także zapewnić spełnienie wymagań Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 roku, dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Oczyszczalnia ścieków „KAPUŚCISKA”, oprócz ścieków z terenu miasta Bydgoszczy przyjmuje i oczyszcza ścieki dopływające z Solca Kujawskiego. Oczyszczalnia ma charakter oczyszczalni mechaniczno-biologicznej i jej przepustowość wynosi obecnie 71 880 m³/d.

3.2.4 Gospodarowanie i użytkowanie wodami powierzchniowymi

Wody powierzchniowe na terenie powiatu bydgoskiego wykorzystywane do nawodnienia, podlewania ogrodów działkowych, celów energetycznych, przeciw powodziowych i rekreacyjnych. Głównymi zbiornikami wykorzystywanymi rekreacyjnie są: Zalew Koronowski, Jezioro Jezuickie, Jezioro Borówno oraz wody płynące: Wisła, Brda, Kanał Bydgoski. Energia elektryczna pozyskiwana jest z obiektów hydroenergetycznych, którymi są: hydroelektrownia w Samociążku oraz hydroelektrownia z zaporą w Tryszczynie na Brdzie (gmina Koronowo), elektrownia w Bożenkowie (gmina Osielesko) na Kotomierzycy oraz w Lisim Ogonie i Łochowie - na Kanale Górnonoteckim (gmina Białe Błota).

3.3 Przyroda ożywiona i krajobraz (w tym ochrona przyrody)

Na terenie powiatu bydgoskiego wyróżniono wiele form ochrony przyrody począwszy od pojedynczych stanowisk pomników przyrody ożywionej i nieożywionej, po wielkoobszarowe tereny Natura 2000. Wśród zespołów przyrodniczych przeważają duże kompleksy leśne, ale także łąki, szuwary, łozowiska, grupy drzew i pojedyncze drzewa czy głązy narzutowe.

Do największych form ochrony przyrody na terenie powiatu bydgoskiego należą:

- obszary Natura 2000:
 - PLB040003 Dolina Dolnej Wisły,
 - PLH040003 Solecka Dolina Wisły,
 - PLH040011 Dybowska Dolina Wisły,
 - PLH300004 Dolina Noteci,
 - PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego,
 - PLH040029 Równina Szubińsko - Łabiszyńska,
 - PLH040020 Torfowisko Linie,
- Obszary chronionego Krajobrazu:
 - Wydm Kotliny Toruńsko – Bydgoskiej część wschodnia i zachodnia,
 - Łąki Nadnotecki,
 - Północnego Pasa Rekreacyjnego Miasta Bydgoszczy,
 - Zalewu Koronowskiego,
 - Rynny Jezior Byszewskich,
- Nadwiślański Park Krajobrazowy.

3.4 Warunki klimatyczne i stan powietrza atmosferycznego

Powiat bydgoski leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego, przejściowego od klimatu oceanicznego Europy Zachodniej do kontynentalnego Europy Wschodniej i Azji. Znaczne zróżnicowanie przestrzenne wykazują opady atmosferyczne.

Na obszarze powiatu przeważają wiatry z kierunków: zachodniego i południowo-zachodniego (ponad 40% częstości). Znaczny jest udział (ponad 10%) wiatrów wschodnich, przypadających głównie na miesiące zimowe. Charakterystykę warunków meteorologicznych dla terenu powiatu bydgoskiego pozyskuje się przede wszystkim ze stacji meteorologicznych oraz stacji opadowych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego (IMGW). Najbliższe ośrodki dla powiatu bydgoskiego to Bydgoszcz (Aleje Jana Pawła II, Lotniskowa Stacja Meteorologiczna), Koronowo i Chrzastowo (powiat nakielski). Wg danych IMGW najbliższa stacja klimatologiczna w oddziale poznańskim znajduje się w Kołudzie Wielkiej.

Teren powiatu znajduje się w strefie kujawsko-pomorskiej, dla której opracowano POP, ze względu na przekroczenia dopuszczalnych poziomów pyłu i substancji w powietrzu. Dla strefy kujawsko-pomorskiej w latach 2019-2020 obowiązywały Programy Ochrony Powietrza:

- 1 Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz poziomów docelowych dla arsenu i ozonu, który został przyjęty Uchwałą Nr XXX/537/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28.01.2013 r.;
- 2 Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz poziomu docelowego dla arsenu – aktualizacja – który został przyjęty na mocy Uchwały Nr XXVIII/494/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19.12.2016 r.;
- 3 Program ochrony powietrza dla 4 stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na przekroczenia wartości docelowych benzo(a)pirenu, który został przyjęty Uchwałą Nr XIX/349/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25.04.2016 r.;
- 4 Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomu docelowego i dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM 2,5, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/622/2017 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23.10.2017 r.

W 2020 roku większość powyższych POP przestała obowiązywać. Od 2020 roku dla strefy kujawsko-pomorskiej, w tym dla powiatu bydgoskiego obowiązują:

1. Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomu docelowego i dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM 2,5, który został przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr XXXVII/622/2017 z dnia 23.10.2017 r.
2. „Program ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej” uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XXIII/340/20 z dnia 22 czerwca 2020 r.

Dla strefy kujawsko-pomorskiej w latach 2019-2020 obowiązywały również plany działań krótkoterminowych, przyjęte następującymi uchwałami:

1. Uchwała Nr XXVIII/493/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2016 roku w sprawie określenia planu działań krótkoterminowych dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 w powietrzu;
2. Uchwała Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr XXIII/340/20 z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM 10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej, którego integralną częścią jest plan działań krótkoterminowych ze względu na pył zawieszony PM10 i B(a)P.

W „Rocznej ocenie jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim” za rok 2020 zakwalifikowano powiat bydgoski do strefy kujawsko-pomorskiej. Według klasyfikacji dokonanej ze względu na ochronę zdrowia ludzi w 2019 i 2020 roku strefa kujawsko-pomorska uzyskała klasę C ze względu na:

- ponadnormatywne stężenia 24-godzinne pyłu zawieszonego PM10 (Nakło nad Notecią),
- stężenia średnie roczne benzo(a)pirenu w pyłe PM10 (Grudziądz – ul. Sienkiewicza, Nakło nad Notecią, Brodnica, Ciechocinek).

Klasyfikacja stref ze względu na ochronę roślin okazała się bardzo korzystna dla strefy kujawsko-pomorskiej (jedynej w województwie podlegającej tej klasyfikacji) ze względu na SO₂, NO_x i O₃, ponieważ uzyskała klasę A.

Główny Urząd Statystyczny podaje tylko wartości stężeń zanieczyszczeń dla zakładów szczególnie uciążliwych. Stężenie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych na terenie powiatu w 2019 i 2020 roku w odniesieniu do roku 2017 przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 3.4-1 Zanieczyszczenia gazowe z zakładów szczególnie uciążliwych w powiecie bydgoskim

Lp.	Parametr	Wartości (t/rok)		
		2017	2019	2020
1	2	3	4	5
1.	Ogółem	75 131	63 314	55 763

Tabela nr 3.4-1 Zanieczyszczenia gazowe z zakładów szczególnie uciążliwych w powiecie bydgoskim

Lp.	Parametr	Wartości (t/rok)		
		2017	2019	2020
1	2	3	4	5
2.	Dwutlenek siarki	275	168	171
3.	Tlenki azotu	148	110	105
4.	Tlenek węgla	365	267	248
5.	Dwutlenek węgla	74 194	62 619	55 158
6.	Metan	0	0	0
7.	Podtlenek azotu	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jak wynika powyższej tabeli największy udział w zanieczyszczeniach gazowych ma dwutlenek węgla. Związane jest to szczególnie z niską emisją.

Tabela nr 3.4-2 Zanieczyszczenia pyłowe z zakładów szczególnie uciążliwych w powiecie bydgoskim

Lp.	Parametr	Wartości (t/rok)		
		2017	2019	2020
1	2	3	4	5
1.	Ogółem	79	57	48
2.	Ze spalania paliw	74	48	41
3.	Cementowo - wapiennicze	0	0	0
4.	Krzemowe	2	2	2
5.	Nawozów sztucznych	0	0	0
6.	Środków powierzchniowo czynnych	0	0	0
7.	Węglowo-grafitowe, sadza	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z powyższych tabel wynika, że na przestrzeni lat 2017-2020 ogólna ilość zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym uległa obniżeniu.

3.5 Warunki akustyczne

W powiecie bydgoskim emitowany hałas wiąże się przede wszystkim z:

- dużym natężeniem ruchu pojazdów, złym stanem nawierzchni oraz pojazdów,
- ruchem lotniczym od portu lotniczego w Bydgoszczy,
- transportem kolejowym, zwłaszcza relacji Bydgoszcz – Inowrocław,
- hałasem od działalności handlowo - usługowej i przemysłowej.

Poprawa jakości klimatu akustycznego w powiecie bydgoskim odbywa się poprzez:

- wspieranie realizacji inwestycji wpływających na zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego – budowa i przebudowa dróg, budowa ekranów akustycznych,
- wspieranie działań prowadzących do eliminacji bądź ograniczania emisji hałasu przemysłowego,
- monitorowanie używania sprzętu motorowodnego.

Podstawowym europejskim aktem prawnym regulującym zagadnienia związane z ochroną środowiska przed hałasem jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r., odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. U. WE L 189). Dyrektywa wprowadziła obowiązek m.in. opracowywania map akustycznych określonych obszarów oraz ustalenia i realizacji długofalowych programów ochrony przed hałasem. Ponadto, ww. akt prawny określił szczegółowe terminy realizacji powyższych wymagań oraz wprowadził regulacje związane z obowiązkiem przekazywania cyklicznych informacji o realizacji wyznaczonych zadań do Komisji Europejskiej.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XXXIV/611/13 z dnia 20 maja 2013 r., przyjął „Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż autostrady A-1 i linii

kolejowych o obciążeniu ruchem większym od 30 000 przejazdów na rok na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne tj. przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu, określone wskaźnikami LDWN, LN na lata 2011-2015”, obejmujący m.in. tereny powiatu bydgoskiego.

W 2020 r. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) zrealizowała w oparciu o art. 175 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, z późn. zm.) obowiązek wykonania okresowych pomiarów hałasu wprowadzanego do środowiska w związku z eksploatacją dróg. W powiecie bydgoskim były one wykonywane w 3 punktach w miejscowościach: Białe Błota i Nowa Wieś Wielka. Nie stwierdzono jednak w tych punktach przekroczeń norm hałasu.

W 2020 roku na terenie powiatu, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadził pomiary hałasu komunikacyjnego drogowego w 5 punktach na terenie Koronowa.

Obliczone wartości długookresowego poziomu dźwięku wahały się dla doby od 63,2 dB do 67,8 dB, przy natężeniu ruchu pojazdów od 290 do 428 poj./h oraz 2-5% udziale pojazdów ciężkich, a dla pory nocy od 51,0 dB do 60,1 dB, przy natężeniu ruchu pojazdów od 17 do 138 poj./h oraz 0-8% udziale pojazdów ciężkich. Przekroczenia dopuszczalnego długookresowego poziomu dźwięku dla okresu doby zarejestrowano w punktach pomiarowych przy ulicy: Hoffmanna, Szosie Kotomierskiej oraz Ogrodowej i mieściły się one w przedziale od 1,4 dB do 3,8 dB oraz dla pory nocy na stanowiskach przy ul. Hoffmanna (1,1 dB) oraz Szosie Kotomierskiej (0,1 dB). W pozostałych monitorowanych obszarach nie zarejestrowano naruszenia dopuszczalnych norm, zarówno dla pory doby, jak i nocy. Porównanie wyników badań hałasu generowanego przez komunikację samochodową w Koronowie w 2020 r., z poziomami rejestrowanymi wcześniej w 2012 roku, nie wskazuje na istotne zmiany jakości klimatu akustycznego miasta.

Na podstawie danych pozyskanych od WIOŚ w Bydgoszczy, w zakresie kontroli hałasu instalacyjnego, wynika, że w 2020 r. na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, inspekcji poddano 77 zakładów. W 64 zakładach wykonano pomiary hałasu instalacyjnego stwierdzając 18 przypadków naruszeń dopuszczalnych norm. W powiecie bydgoskim były to następujące zakłady:

- P.U.H. „MAXFLAY”, Prądki (gm. Białe Błota) – przekroczenie o 0,9 dB (dzień)
- Szkoła Podstawowa nr 1, Koronowo – przekroczenie o 3,2 dB (noc).

3.6 Promieniowanie elektromagnetyczne

Do istotnych z punktu widzenia prawa ochrony środowiska źródeł emisji pól elektroenergetycznych zalicza się stacje i linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV (gmina Białe Błota, Koronowo) lub wyższym oraz instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Ponadto na terenie powiatu bydgoskiego znajdują się Radiowe Centrum Nadawcze Polskiego Radia w Solcu Kujawskim (moc nadajnika 1200 kW) oraz telewizyjna stację przekaźnikową w Trzeciewcu Radiowo Telewizyjne Centrum Nadawcze w Trzeciewcu (multipleks telewizji cyfrowej MUX1i MUX2 moc nadawania po 100 kW, programy radiowe po ok. 120 kW). Ponadto źródłem PEM są stacje bazowych telefonii komórkowej.

Przyjęte w 2019 i 2020 roku zgłoszenia instalacji emitujących PEM na terenie powiatu bydgoskiego

L.p.	Operator	Prowadzący instalację (nazwa, adres)	Adres zakładu, na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji, nr działki, obręb ewidencyjny	Miejscowość	Gmina	Rodzaj instalacji	Data rejestracji zgłoszenia
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Polkomtel Infrastruktura	Polkomtel Infrastruktura Sp. z o. o. ul. Konstruktorska 4 02-673 Warszawa	ul. Kwiatowa 36	Łochowo	Białe Błota	stacja bazowa BT43838 ŁOCHOWO	2019-03-19

Przyjęte w 2019 i 2020 roku zgłoszenia instalacji emitujących PEM na terenie powiatu bydgoskiego

L.p.	Operator	Prowadzący instalację (nazwa, adres)	Adres zakładu, na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji, nr działki, obręb ewidencyjny	Miejscowość	Gmina	Rodzaj instalacji	Data rejestracji zgłoszenia
1	2	3	4	5	6	7	8
2	P4 Sp. z o.o.	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	dz. nr 76/13	Niemcz	Osielsko	stacja bazowa BYD0103_C	2019-04-25
3	Polkomtel Infrastruktura	Polkomtel Infrastruktura Sp. z o.o. ul. Konstruktorska 4 02-673 Warszawa	ul. Garbary 4, Solec Kujawski	Solec Kujawski	Solec Kujawski	stacja bazowa BT41336_SOLEC_KUJAWSKI 2	2019-12-19
4	P4 Sp. z o.o.	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Makowiska 1, Solec Kujawski	Makowiska	Solec Kujawski	stacja bazowa BYD0304_A	2019-12-30
5	P4 Sp. z o.o.	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	ul. Leśna 2, Solec Kujawski	Solec Kujawski	Solec Kujawski	stacja bazowa BYD0305_A	2020-01-02
6	P4 Sp. z o.o.	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Chmielniki dz. nr 239/4	Chmielniki	Nowa Wieś Wielka	stacja bazowa BYD3201_A	2020-01-03
7	P4 Sp. z o.o.	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Krapiewo dz. nr 151	Krapiewo	Koronowo	stacja bazowa BYD2601_B	2020-01-03
8	P4 Sp. z o.o.	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Dąbrowa Chelmińska, dz. nr 271/71	Dąbrowa Chelmińska	Dąbrowa Chelmińska	stacja bazowa BYD2801_A	2020-03-16
9	Polkomtel Sp. z o.o.	Polkomtel Sp. z o.o. ul. Postępu 3 02-676 Warszawa	Białe Błota, ul. Paderewskiego 1	Białe Błota	Białe Błota	stacja bazowa BT43814_BYDGOSZCZ LOTNISKO	2020-08-09
10	Polkomtel Sp. z o.o.	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Koronowo, dz. nr 95/1	Koronowo	Koronowo	stacja bazowa BYD2501_A	2020-10-13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy

Na terenie powiatu bydgoskiego w 2019 roku nie wyznaczono punktu pomiarowego pól elektromagnetycznych.

Pomimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku w powiecie bydgoskim. W punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie powiatu w roku 2018 nie stwierdzono przekroczeń normy promieniowania elektromagnetycznego wynoszącej 7 V/m.

Ochrona przed nadmiernym promieniowaniem polega przede wszystkim na prowadzeniu monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz monitorowanie przestrzegania zasad ochrony ludzi przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych w planowaniu przestrzennym w odniesieniu do terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności.

3.7 Awary przemysłowe

W powiecie bydgoskim poważne awary mogą wystąpić w związku z:

- transportem rurociągami dalekosiężnymi substancji ropopochodnych rurociągiem finalnym Płock – Nowa Wieś Wielka – Rejewiec (gmina Nowa Wieś Wielka),
- transportem drogowym i kolejowym substancji niebezpiecznych,
- magazynowaniem i stosowaniem w instalacjach technologicznych substancji niebezpiecznych,

- magazynowaniem i dystrybucją produktów ropopochodnych,
- niewłaściwym postępowaniem z odpadami zawierającymi substancje niebezpieczne.

Również nagromadzenie i stosowanie w licznych zakładach pracy województwa substancji niebezpiecznych – głównie chloru, amoniaku, fosgenu, dwutlenku siarki, produktów destylacji ropy naftowej, etanolu, gazu płynnego propanbutan są potencjalnymi źródłami poważnych awarii.

Na terenie powiatu bydgoskiego do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii należy „Operator Logistyczny Paliw Płynnych” Sp. z o.o. Baza Paliw Nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej.

4. Omówienie stanu realizacji przyjętych w Programie celów i działań ekologicznych w powiecie bydgoskim

4.1 Zasoby wodne i gospodarka wodno-ściekowa

W latach 2019-2020 powiat bydgoski wykonał remont 4 przepustów w ramach dróg powiatowych.

• Białe Błota

2019-2020

1. Projekt budowlany modernizacji i rozbudowy stacji uzdatniania wody (SUW) w miejscowości Ciele – w październiku 2019 wystąpiono do NFOŚiGW z wnioskiem o dofinansowanie, 27 stycznia 2020 wnioski oceniono pozytywnie, 29 kwietnia 2020 podpisano umowę o dofinansowanie, W dniu 03 sierpnia pomiędzy Zakładem Wodociągów i Usług Komunalnych sp. z o.o. w Białych Błotach, a Przedsiębiorstwem Budownictwa i Instalacji ABT sp. z o.o. z Częstochowy została podpisana umowa na realizację,
 2. Projekt robót geologicznych na wykonanie dwóch dodatkowych studni dla SUW w Cielu (rozbudowa ujęcia wody),
 3. Projekt budowlany magistrali i sieci wodociągowej dosyłowej do Przylęk,
 4. Projekt rozbiórki obiektów po nieczynnej oczyszczalni ścieków,
 5. Koncepcja i projekt budowlany zagospodarowania terenu po oczyszczalni ścieków”,
 6. Koncepcja i projekt budowlany modernizacji głównej przepompowni ścieków i obiektów technologicznych,
 7. Projekt organizacji ruchu dla budowy magistrali wodociągowej o długości 11 km z SUW w m. Ciele do Łochowa.
 8. Budowa magistrali wodociągowej Ciele-Łochowo (Termin: 15.04.2020-30.10.2021 - zadanie w trakcie realizacji);
 9. Kontrola nieruchomości na terenie Gminy pod kątem gospodarki wodno-ściekowej.
- Ponadto, w roku 2020 r. spółka zleciła opracowanie projektów budowlanych:
- obudów dla dwóch nowych studni i przewodów wody surowej do SUW w Cielu,
 - pompowni IIIo (pompowni strefowej) w m. Łochowo.

• Dąbrowa Chełmińska

2019 r.

- budowa kanalizacji w miejscowości Strzyżawa,
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Wałdowo Królewskie i Boluminek oraz budowa wodociągu w miejscowości Gzin: 0,175 km sieci wodociągowej oraz 2,435 km kanalizacji sanitarnej,
- budowa kanalizacji sanitarnej w Nowym Dworze: 0,2 km,
- kanalizacja sanitarna w ul. Strażackiej i Modrakowej w Dąbrowie Chełmińskiej 0,15 km.

W 2019 r. zrealizowano 6 wniosków o przyznanie dofinansowania na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków (Dąbrowa Chełmińska x2, Boluminek, Słończ, Czemplowo, Czarże).

2020 r.

- W Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu została podpisana umowa o dofinansowanie budowy sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej na ul. Malinowej, Truskawkowej i Agrestowej w Dąbrowie Chełmińskiej. Długość sieci: wodociąg - 0,568 km, kanalizacja 1,107 km – rozpoczęcie inwestycji planowane jest w roku 2022;

- Wykonano sieć kanalizacji sanitarnej na ul. Bazowej w Dąbrowie Chełmińskiej na odcinku od ul. Toruńskiej do ul. Krótkiej, długości 0,262 km,

a) wykonano nową sieć wodociągową na ul. Bazowej w Dąbrowie Chełmińskiej długości 0,5 km – w silach własnych;

b) zakupiono pompę głębinową do studni nr 3 dla stacji uzdatniania wody w Dąbrowie Chełmińskiej,

- Monitoring jakości wody: 2019 r.: 15.279,78 zł, 2020 r.: 14.949,87 zł.

W 2020 r. udzielono dofinansowania dla 5 osób fizycznych na wybudowanie przydomowych oczyszczalni ścieków (Waldowo Królewskie x 2, Boluminek x 2, Reptowo).

- **Koronowo**

2019-2020

Wyłonienie wykonawców, w celu opracowania analiz ryzyka dla ujęć wód podziemnych zlokalizowanych na terenie Gminy Koronowo.

W latach 2019-2020 – dalsza budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

- **Osielsko**

2019-2020

Kontynuacja tworzenia warunków do szerokiego korzystania z wód. Wprowadzenie w życie przepisów znowelizowanego Prawa wodnego.

Dalsza budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz modernizacja istniejącej sieci. Kontynuacja działań kontrolnych w zakresie przeciwdziałania odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód lub do ziemi.

Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Żółdowie jako eksploatator sieci wodociągowo-kanalizacyjnych w gminie zakładał na terenach nieruchomości oddzielne wodomierze do podlewania ogrodów.

- **Sicienko**

2019 r.

- Rozbudowa sieci wodociągowej w Trzemiętowie,

- Rozbudowa sieci wodociągowej w Osówcu, ul. Panorama Wsi,

- „Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Gminie Sicienko” - Zadanie nr 2 - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Osówiec.

2020 r.

- Budowa sieci wodociągowej na odcinku Szczutki Kolonia – Mochle,

- Budowa wodociągów na terenach zabudowy mieszkaniowej – Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie działek nr 144/4; 71; 101/10; 101/11 w miejscowości Sicienko (ul. Mrotecka i Kolejowa),

- „Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Gminie Sicienko” - Zadanie nr 10 – Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Kruszyn i Kruszyniec w miejscowościach Pawłówek, Kruszyniec, Kruszyn i Dąbrówka Nowa – III Etap.

- **Dobrcz**

2019 r.

- usługi geologiczne ujęcia wody Strzelce Górne,

- rozbudowa sieci kanalizacyjnej - Budowa kanalizacji w Miejscowości Sienna II etap luty 2020 r.,

- dotacje do przydomowych oczyszczalni ścieków.

2020 r.

1) Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Dobrcz - 626 110,60 zł, w tym:

- modernizacja SUW Gmina Dobrcz,

- modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowych w Gminie Dobrcz - Strzelce Dolne,

- modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowych – Borówno, Strzelce Górne,

- rozbudowa sieci wodociągowej Stronno ul. Żytnia,

- wykonanie projektu magistrali wodociągowej w Strzelcach Górnych i Aleksandrowie,

- wykonanie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej w Nekli,

- projekt sieci wodociągowej w Siennie,

- wykonanie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej w Stronnie,

2) Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Dobrcz, w tym:

- budowa kanalizacji sanitarnej w Kotomierzu II,
 - budowa kanalizacji sanitarnej w Dobrczu ul. Jabłoniowa,
 - budowa kanalizacji sanitarnej w Kotomierzu ul. Nad Torem,
 - modernizacja przepompowni ścieków w Dobrczu ul. Rozłogi,
 - przyłącza kanalizacyjne w Siennie,
 - wykonanie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji w Kusowie.
- 3) wykonanie dokumentacji hydrogeologicznej.
 - 4) Dotacje do przydomowych oczyszczalni ścieków.
 - 5) Wykonano 446 kontroli mieszkańców w zakresie odprowadzania nieczystości płynnych.

• Solec Kujawki

2019 r.

W celu wyeliminowania zanieczyszczania wód powierzchniowych ściekami konsekwentnie realizowany był „Program gospodarki wodno-ściekowej na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski”.

Systemem kanałów deszczowych zbierane są wody opadowe z utwardzonych ciągów komunikacyjnych oraz terenów przyległych miejskich i przemysłowych. Zebrane ścieki opadowe są podczyszczane i poprzez istniejące rowy odprowadzane do Wisły.

Realizowano zadania inwestycyjne wynikające z zatwierdzonego uchwałą nr XI/98/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 listopada 2015 r. „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2016 – 2020 będących w posiadaniu ZGK Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim”.

W roku 2019 (stan na dzień 31.12.2019 r.) wykonano łącznie 5,9 km sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej m.in:

- sieć wodociągową w miejscowości Otorowo;
- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Topolowej;
- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Młyńskiej;
- sieć wodociągową i kanalizacji sanitarnej w ul. Gierlińskiego, Armii Krajowej, Romanowskiego i Szarych Szeregów;
- sieć wodociągową i kanalizacji sanitarnej w ul. Orlej (od ul. Słowiczej do ul. Młyńskiej);
- sieć wodociągową i kanalizacji sanitarnej w ul. Słowiczej (od ul. Lipowej do ul. Młyńskiej);
- sieć wodociągową i kanalizacji sanitarnej w ul. Piłsudskiego (od Młyńskiej do ul. Sowiej);
- skanalizowanie rowu melioracyjnego w ul. Szarych Szeregów.

W IV kwartale 2019 r. rozpoczęto budowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Piłsudskiego (od Młyńskiej do Lipowej), Sowiej (od Piłsudskiego do Żurawiej) oraz przebudowę kanalizacji sanitarnej w ul. Robotniczej. Prace zostały zakończone.

Oprócz inwestycji liniowych zrealizowano również system monitoringu ujęć wody, SUW w miejscowości Chrośna i Rudy oraz system monitoringu Fontanny, w tym podgląd na SUW Przyłubie + rejestracja danych w siedzibie ZGK.

2020 r.

Realizowano zadania inwestycyjne wynikające z zatwierdzonego uchwałą nr XI/98/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 listopada 2015 r. „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2016 – 2020 będących w posiadaniu ZGK Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim”. W roku 2020 (stan na dzień 31.12.2020 r.) wykonano łącznie 3,85 km sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej m.in:

- sieć wodociągową w ul. Sowiej o średnicy Ø110 i Ø90 PE;
- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Sowiej o średnicy Ø200 PVC;
- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Robotniczej o średnicy Ø200 PVC wraz z wymianą przyłączy do budynków;
- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Piłsudskiego o średnicy Ø200 PVC (na odcinku od ul. Lipowej do ul. Młyńskiej);
- sieć wodociągową w ul. Piłsudskiego o średnicy Ø110 i Ø90 PE (na odcinku od ul. Lipowej do ul. Młyńskiej);
- sieć wodociągową w ul. Danuty Mrzyk o średnicy Ø160 PE;
- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Danuty Mrzyk o średnicy Ø200 PVC;
- sieć wodociągową w ul. Żurawiej o średnicy Ø110 PE;
- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Żurawiej o średnicy Ø200 PVC;
- sieć wodociągową w ul. Kasztanowej o średnicy Ø110 PE;

- sieć wodociągowa w ul. Kujawskiej o średnicy Ø160, Ø110, Ø90 PE (na odcinku od ul. Rzymskiej do drogi krajowej nr 10);
- sieć wodociągowa w ul. Tęczowej o średnicy Ø160 PE;
- sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ul. Prostej o średnicy Ø200 PVC oraz tłocznej Ø90 PE wraz z budową przepompowni;
- sieć kanalizacji deszczowej Ø800, Ø500 PP w ul. Długiej;
- sieć kanalizacji deszczowej Ø1000 PP w ul. Targowej/Łąkowej, termin zakończenia inwestycji: 31.03.2020 r.

W okresie do 31.12.2020 r. podłączono do sieci 54 przyłącza wodociągowe oraz 52 przyłącza kanalizacji sanitarnej. Ponadto wykonano studnię głębinową na stadionie piłkarskim przy ul. Sportowej w Solcu Kujawskim.

- **Nowa Wieś Wielka**

2019 r.

Budowa sieci wodociągowej - 4,3 km, budowa sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki - 20,4 km.

2020 r.

Budowa sieci wodociągowej - 0,4 km, budowa sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki - 0,2 km.

4.2 Ochrona gleb i racjonalne wykorzystanie zasobów kopalin

W roku 2019 na terenie powiatu bydgoskiego zrehabilitowano łącznie 4,87 ha i wydano 8 decyzji w sprawie rekultywacji. Natomiast w roku 2020 zrehabilitowano łącznie 10,61 ha i wydano 6 decyzji w sprawie rekultywacji.

W latach 2019-2020 w ramach kontynuacji badań środowiska powiatu bydgoskiego wykonano badania kontrolne jakości gleby i ziemi na terenie składowiska w Trzęmiętowie, wykonano 15 badań próbek wody (baza Paliw Nowa Wieś Wielka) 12 badań próbek wody (stacja Shell).

W ramach ochrony powierzchni ziemi w latach 2019-2020 kontynuowano obserwacje terenów osuwiskowych i zagrożonych ruchami masowymi ziemi. W 2019 roku przeprowadzono 19 takich kontroli, a w 2020 roku 20 kontroli. Przeprowadzone obserwacje monitoringowe dotyczyły wyłącznie terenów osuwiskowych zboczy doliny rzeki Brdy na terenie miasta Koronowa i miejscowości Okole.

Starosta Bydgoski w 2019 roku wydał decyzje zezwalające na wyłączenie gruntów szczególnie chronionych z produkcji rolniczej dla 10,29 ha gruntów z terenu powiatu bydgoskiego i 13,44 ha w 2020 r.

W latach 2019-2020 na terenie powiatu bydgoskiego w zakresie kopalin wykonano następujące działania:

2019 r.

- wydano 1 koncesję na wydobycie złóż,
- przeprowadzono 6 kontroli nad robotami i pracami geologicznymi.

2020 r.

- wydano 2 koncesje na wydobycie złóż,
- przeprowadzono 4 kontroli nad robotami i pracami geologicznymi.

W latach 2019-2020 kontynuowano prace rekultywacyjne – ochrona powierzchni ziemi i gleb, na terenach po eksploatacji złóż:

- LISI OGON gm. Białe Błota
- MAKOWISKA III gm. Solec Kujawski
- KRAPIEWO I gm. Koronowo
- PRĄDOCIN I gm. Nowa Wieś Wielka
- OLIMPIN I gm. Nowa wieś Wielka

- KRUSZYNIC III gm. Sicienko
- KORONOWO III i IV gm. Koronowo

oraz terenów zdegradowanych działalnością inna niż górnicza w miejscowościach: Lisi Ogon, Łochowo, Murowaniec gm. Białe Błota oraz w Solcu Kujawskim.

W latach 2019 – 2020 zakończono rekultywację terenu po eksploatacji złóż: GZIN II i GZIN III, KORONOWO – PRYZRZECZE I, ZIELONKA, PRĄDOCIN I, KRAPIEWO I oraz terenu zamkniętego gminnego składowiska odpadów w Trzęmiętówku gm. Sicienko, terenów rolnych w Łochowie i Łochowicach gm. Białe Błota, w Strzelcach Dolnych gm. Dobrcz oraz w Wiskitnie i Łąsku Małym gm. Koronowo.

4.3 Gospodarka odpadami

W latach 2019-2020 Starosta Bydgoski wydał 9 decyzji administracyjnych w zakresie pozwoleń na wytwarzanie odpadów w ramach instalacji, w trybie przepisów ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska. Wydano również łącznie 19 decyzji administracyjnych w zakresie zezwoleń na gospodarowanie odpadami (zbieranie i przetwarzanie odpadów) w trybie przepisów ustawy z dnia 14.12.2012 r. o odpadach.

W roku 2019 prowadzono 3 postępowania administracyjne związane z kontrolą funkcjonowania podmiotów prowadzących działania w zakresie gospodarowania odpadami. W roku 2020 nie prowadzono kontroli podmiotów prowadzących gospodarowanie odpadami, ze względu na pandemię Covid-19.

• Białe Błota

2019-2020

W 2020 r. na podstawie uchwały Nr XXXVIII/423/2009 Rady Gminy Białe Błota z dnia 10 listopada 2009 roku w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015 dla Gminy Białe Błota” zebrano 19,3 Mg odpadów zawierających azbest za kwotę 7.295,40 zł brutto; zbiórka odpadów odbyła się 17.12.2020 roku, której wykonawcą była firma Eco-Pol Sp. z o.o. ul. Dworcowa 9, 86-120 Pruszcz; zebrano odpady z 14 nieruchomości.

W 2020 r. przygotowano założenia nowego programu, który przyjęto uchwałą Nr RGK.0007.34.2021 Rady Gminy Białe Błota z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Białe Błota na lata 2020-2032".

• Dąbrowa Chełmińska

„Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Chełmińska na lata 2011-2032”, został opracowany zgodnie z porozumieniem Nr IV/283/P/15095/§2020/11/DIW zawartym w dniu 20.05.2011 r. pomiędzy Ministrem Gospodarki a Gminą Dąbrowa Chełmińska dotyczącym realizacji zapisów zawartych w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 (przyjętego uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.), w którym wskazano, iż do zadań samorządu gminnego należy przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Cele Programu będą realizowane sukcesywnie aż do roku 2032, w którym zakładane jest oczyszczenie kraju z azbestu. Zadania przewidziane w Programie są realizowane na trzech szczeblach: centralnym, wojewódzkim i lokalnym. Do zadań samorządu gminnego należy współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. W celu realizacji w/w celów został opracowany „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Chełmińska na lata 2011-2032”. Dokument ten w sposób przejrzysty ujmuje zagadnienia ściśle związane z realizacją nałożonych na gminę obowiązków. Wskazuje m.in. cele i zadania, a także ramy prawne w odniesieniu do zagadnień gospodarowania azbestem. Program wskazuje ponadto aktualny stan w zakresie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Dąbrowa Chełmińska oraz określa harmonogram realizacji programu.

2019-2020

W 2019 roku udzielono dofinansowania dla 8 osób fizycznych na usunięcie wyrobów zawierających azbest pochodzących z wymiany pokryć dachowych budynków mieszkalnych (7 wniosków) i inwentarskich (1 wniosek). Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest – 9,436 Mg

W 2020 roku udzielono dofinansowania dla 6 osób fizycznych na usunięcie wyrobów zawierających azbest pochodzących z wymiany pokryć dachowych: Gzin Dolny, Wałdowo Królewskie, Czarze x2, Dąbrowa Chełmińska, Strzyżawa.

Kwota przyznanego dofinansowania – 11.442,70 zł

Kwota zaplanowana w budżecie na 2020 r. – 20.000,00 zł

Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest – 20,250 Mg

Z danych pozyskanych w wyniku przeprowadzanej w 2019 roku inwentaryzacji wyrobów azbestowych, na terenie gminy Dąbrowa Chełmińska szacunkowo znajduje się ok. 202,8 tys. m² wyrobów azbestowo - cementowych, co w przybliżeniu stanowi około 3 103,7 Mg płyt azbestowych, stanowiących pokrycia dachowe budynków mieszkalnych i gospodarczych (zgodnie z wytycznymi zamieszczonymi na stronie bazaazbestowa.gov.pl, przyjęto przelicznik, iż 1 m² powierzchni zawierającej azbest jest równy 15,0 kg azbestu).

W związku z powyższym przyjęto Uchwałę nr XI.119.2019 Rady Gminy Dąbrowa Chełmińska z dnia 27 listopada 2019 w sprawie przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Chełmińska na lata 2011-2032 - Aktualizacja”.

Ponadto realizowano następujące zadania:

- Monitoring zrehabilitowanego składowiska odpadów komunalnych w Boluminie wg harmonogramu badań poeksploatacyjnych składowiska
- Firma Remondis w ramach umowy zapewniła pojemniki na odpady zbierane w sposób zmieszany oraz worki na odpady zbierane w sposób selektywny (3 frakcje): worek koloru żółtego (tworzywa sztuczne, makulatura, opakowania wielomateriałowe, metale), worek koloru zielonego (szkło białe i kolorowe), worek koloru brązowego (odpady biodegradowalne) tylko w przypadku braku kompostownika na nieruchomości. Do odbioru odpadów zmieszanych stosowane są pojemniki o pojemności nie mniejszej niż 120 l, wielkości pojemników dostosowane są do liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość. Przy czym wielkość pojemnika może ulec zmianie na piśmie uzasadniony wniosek właściciela nieruchomości. Worki na odpady segregowane dostarczane są przez firmę odbierającą w/w odpady w ilości nie mniejszej niż liczba odebranych z gospodarstw domowych.
- Na terenie Gminy Dąbrowa Chełmińska od stycznia 2017 r. działa stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zwanym dalej PSZOK zlokalizowanym w Dąbrowie Chełm. przy ul. Bazowej 6. PSZOK przyjmuje nieodpłatnie selektywnie zebrane odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych wytworzone wyłącznie przez osoby fizyczne będące mieszkańcami gminy Dąbrowa Chełmińska, objętego systemem gospodarki odpadami.

• Koronowo

2019-2020

Wyłączenie ze zorganizowanego gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi terenów, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne; kontrola stanu zawartych umów na odbiór odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne; kontynuacja wdrażania selektywnej zbiórki odpadów komunalnych; kontrola dzikich wysypisk odpadów komunalnych zlokalizowanych na terenie gminy; wprowadzenia jako osobnej frakcji odpadów ulegających biodegradacji.

W roku 2020 zakupiono stację na elektroodpady, która służy mieszkańcom Gminy.

Wykonanie w ramach prowadzonego monitoringu pomiarów geodezyjnych osiadania odpadów komunalnych składowanych na działce nr 24 i części dz.nr 25 obręb Koronowo na wysypisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Koronowie- Srebnicy.

Wykonanie w ramach prowadzonego monitoringu:

- badanie biogazu z pięciu studni,
- badania wód podziemnych 4 piezometry

- badania wód odciekowych

Dotacje celowe ze środków budżetu Gminy Koronowo na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości 40% poniesionych kosztów na demontaż, transport i utylizację odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

W roku 2019 usunięto 10,069 Mg wyrobów zawierających azbest. Dofinansowanie do tego zadania wynosiło 4863,89 złotych. W roku 2020 usunięto 7,030 Mg wyrobów zawierających azbest. Dofinansowanie do tego zadania wynosiło 4589,45 zł.

• Osielsko

2019-2020

W latach 2019-2020 Gmina kontynuowała wdrażanie systemu selektywnej zbiórki odpadów.

Gmina korzystała ze środków WFOŚiGW w Toruniu w zakresie dofinansowania usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Prowadzone były szerokie działania edukacyjne na temat postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów i ich selektywna zbiórka.

• Sicienko

2019-2020

- W latach 2019 i 2020 do końca marca każdego roku były sporządzane sprawozdania w zakresie odbierania odpadów komunalnych do Urzędu Marszałkowskiego w Bazie Danych o Odpadach (BDO);
- W gminie Sicienko został wdrożony nowy system gospodarowania odpadami zgodnie z przepisami ustawy i przepisami Rozporządzeń.
- Przedsiębiorcy z terenu Gminy Sicienko zawierają indywidualne umowy na wywóz odpadów komunalnych.
- Na terenie Gminy Sicienko zbierane są takie frakcje odpadów komunalnych jak: papier i tektura, plastik, metal, szkło, odpady BIO, trzy razy w roku prowadzone są obwoźne zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z przed nieruchomości. Mieszkańcy mają możliwość zbierania odpadów biodegradowalnych w przydomowych kompostownikach. Odpady komunalne (zmieszane) z terenu Gminy Sicienko są przekazywane do Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ZTPOK); Mieszkańcy indywidualnie zaopatrują swoją nieruchomość w pojemniki na odpady zmieszane, worki na segregację dostarcza P.U.K. Corimp “; Odpady budowlane odbierane są w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) Wojnowo w ilości 1 m³ na rodzinę;
- Rekultywacja składowiska na cele przyrodnicze w miejscowości Trzemiętówko została zakończona;
- Na bieżąco prowadzone są działania kontrolne;
- W latach 2019-2020 – demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy wyniósł kolejno: 62,94 Mg; 64,557 Mg. Na bieżąco wpływają wnioski od mieszkańców gminy na w/w zadanie. Program usuwania azbestu trwa do 2032 roku.
- Wystawienie stanowiska na Dożynkach gminnych promującego zasady segregowania odpadów komunalnych, poprzez rozdawanie ulotek informacyjnych oraz tematycznych gadżetów oraz promowanie segregacji poprzez rozwożenie ulotek bezpośrednio do posesji mieszkańców.
- Koszty utylizacji azbestu w latach 2019 i 2020 kolejno: 23.375,40 zł; 27.386,13 zł.

• Dobrcz

2019 r.

- Usuwanie azbestu - Unieszkodliwienie 104 Mg azbestu z terenu gminy Dobrcz.
- Opracowanie programu usuwania wyrobów zawierających azbest oraz aktualizacja inwentaryzacji zasobów.

2020r.

Usuwanie azbestu - Unieszkodliwienie 135 Mg azbestu z terenu gminy Dobrcz - zrealizowano program usuwania z terenu gminy Dobrcz odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag.

• Solec Kujawski

2019 r.

- Zakup 3 kompletów koszy ulicznych przeznaczonych do segregacji odpadów.
- Zakup pojemników dla dzieci do segregacji odpadów z przeznaczeniem na plac zabaw.

2020 r.

- Zakup 6 kompletów koszy ulicznych przeznaczonych do segregacji odpadów.
- Zakup 2 zestawów pojemników dla dzieci do segregacji odpadów z przeznaczeniem na plac zabaw.
- Oznakowanie wiat śmietnikowych przynależnych do zabudowy wielorodzinnej.
- Bieżąca kontrola przestrzegania przez mieszkańców przepisów ustawy w zakresie utrzymania czystości i porządku poprzez oględziny nieruchomości.
- Gmina odebrała z terenu 7 nieruchomości odpady niebezpieczne zawierające azbest w ilości 12,4300 Mg. (4847,70 zł).
- Dane dotyczące wyrobów zawierających azbest gromadzono i aktualizowano za pomocą narzędzia informacyjnego Baza Azbestowa.
- Przeprowadzono 8 akcji usuwania dzikich wysypisk na terenie Gminy, w wyniku których zebrano 2,60 Mg odpadów komunalnych.

• Nowa Wieś Wielka

2019-2020

Zadanie ciągle usuwanie azbestu z terenu gminy.

4.4 Przyroda i krajobraz

Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy w latach 2019 – 2020 realizowała następujące zadania:

2019 r.

- uzyskano 7 opinii dotyczących usunięcia drzew i krzewów z terenu Zespołu Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą,
- Dokonano nasadzeń 137 szt. Drzew w pasach drogowych dróg powiatowych (gmina Dobrcz - 91 szt., gmina Sicienko – 22 szt., gmina Koronowo – 24 szt.),
- wydano decyzje zezwalające na usunięcie 1824 drzew i 117 m² krzewów oraz 24 obszarowych przeszkód lotniczych,
- wydano 41 decyzji zobowiązujących do wykonania nasadzeń zastępczych i przeprowadzono 4 kontrole w tym zakresie,
- dokonano rejestracji 41 szt. zwierząt gatunków wymienionych w załączniku A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r.

2020 r.

- uzyskano 5 opinii dotyczących usunięcia drzew i krzewów z terenu Zespołu Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą,
- Dokonano nasadzeń 172 szt. Drzew w pasach drogowych dróg powiatowych (gmina Dobrcz - 64 szt., gmina Sicienko – 28 szt., gmina Koronowo – 48 szt., gmina Osielsko – 32szt.),
- wydano decyzje zezwalające na usunięcie 1254 drzew i 413 m² krzewów oraz 2 obszarowe przeszkody lotnicze,
- wydano 42 decyzje zobowiązujące do wykonania nasadzeń zastępczych i przeprowadzono 6 kontroli w tym zakresie,
- dokonano rejestracji 28 szt. zwierząt gatunków wymienionych w załączniku A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r.

Łączna powierzchnia wszystkich lasów na terenie powiatu bydgoskiego wynosi ok. 58 000 ha, co stanowi ok. 40% powierzchni całkowitej powiatu. Według dostępnych źródeł informacji ok. 2 800 ha stanowią lasy prywatne, w których nadzór nad gospodarką leśną na zlecenie Starosty prowadzą nadleśniczy nadleśnictw: Bydgoszcz, Cierpiszewo,

Solec Kujawski, Różanna, Toruń i Żołędowo. Pozostała, zdecydowanie większa powierzchnia stanowi własność skarbu państwa w zarządzie PGL LP. Gospodarka leśna w lasach prowadzona jest przy pomocy operatorów urzędzenia lasu. Przepisy ustawy o lasach przewidują wykonanie następujących operatorów:

- planów urzędzenia lasu dla lasów stanowiących własność skarbu państwa,
- uproszczonych planów urzędzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;
- inwentaryzacji stanu lasów dla lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, niestanowiących własności Skarbu Państwa.

Powyższe operaty urzędzenia lasu zawierają między innymi następujące informacje: powierzchnie poszczególnych drzewostanów, gruntów przejściowo pozbawionych roślinności leśnej, a także gruntów przeznaczonych do zalesienia, informacje dotyczące gatunku głównego, jego wieku i bonitacji, miąższości i zadrzewieniu drzewostanu, o siedliskowym typie lasu i typie drzewostanu, informacje o wskazaniach z zakresu gospodarki leśnej dotyczących użytkowania rębnego, zwłaszcza z zakresu przebudowy drzewostanów, użytkowania przedrębego oraz odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu, określanych szacunkowo z uwzględnieniem warunków obowiązujących przy sporządzaniu uproszczonego planu urzędzenia lasu, informacji o kategorii ochronności w przypadku lasu ochronnego.

W roku 2020 Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy zleciło wykonanie Uproszczonych Planów Urzędzenia Lasów dla gmin: Dobrcz, Osielsko, Koronowo i Sicienka, dla obszaru o łącznej pow. ca 1280 ha. Koszt tego zadania wyniósł 28 000 zł.

W ramach prowadzonego nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności skarbu państwa nadleśniczowie nadzorują m. in. wykonywanie odnowień drzewostanów na powierzchniach zrębów, wykonywanie przebudowy drzewostanu, który nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej.

Starosta Bydgoski corocznie przeprowadza również kontrole wykonywania zadań z zakresu gospodarki leśnej, jakie są ustalone w operatach uproszczonych planów urzędzenia lasu.

W roku 2019 przeprowadzono 6 takich kontroli, a w roku 2020 takich kontroli było 3.

- **Białe Błota**

2019-2020

Bieżący monitoring stanu pomników przyrody na terenie gminy.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2019-2020

Monitoring przyrodniczy pomników przyrody oraz innych form ochrony przyrody - uchwalanie oraz znoszenie form ochrony przyrody. Uwzględnianie uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych w planowaniu nowych nasadzeń na terenach gminnych - zgodnie z wydanymi Decyzjami Starosty Bydgoskiego. Wykonywanie dalszych nasadzeń drzew na terenach gminnych.

- **Koronowo**

2019-2020

Pomniki przyrody podlegają ochronie i konserwacji, w ramach tego zadania wykonano ekspertyzę dendrologiczną drzewa gatunku dąb szypułkowy ustanowionego pomnikiem przyrody.

- **Osielsko**

2019-2020

Zadania w zakresie zachowania wysokich walorów przyrodniczo – krajobrazowych oraz zachowania różnorodności biologicznej realizowano szczególnie poprzez:

- dostosowanie reżimów ochronnych na obszarach chronionych do potrzeb ochronnych przyrody i krajobrazu oraz do zamierzeń rozwoju społeczno – gospodarczego,
- intensyfikację wdrażania i promocji programów rolno – środowiskowych,
- aktualizowanie rejestru pomników przyrody i użytków ekologicznych,
- kontrolę przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystania jej zasobów poprzez kontrolę realizacji decyzji na usunięcie drzew i krzewów.

- lokalizacja zalesień i zadrzewień zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego, w tym kształtowanie granicy polno – leśnej,
- racjonalne rekreacyjne udostępnianie lasów gminnych.

Prowadzono także współpracę z Nadleśnictwem Żołędowo w zakresie poprawy stanu zanieczyszczonych cennych przyrodniczo ekosystemów, zwłaszcza dolin rzecznych oraz siedlisk, w tym wodno-błotnych i leśnych poprzez wspólne spotkania i uzgodnienia. Przekazywano dane, np. wykazu pomników przyrody i programu ochrony środowiska zainteresowanym osobom.

Na terenie gminy realizowane było także zalesianie prowadzone przez indywidualnych gospodarzy. Ograniczono w nasadzeniach gatunek sosny na rzecz gatunków liściastych. Zadrzewienia były wprowadzane zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego. Lasy były udostępniane racjonalnie do celów rekreacyjnych.

- **Sicienko**

2019-2020

- wykonanie i przyjęcie Uproszczonego Planu Urządzania Lasów.

- **Dobrcz**

2019-2020

Podcinka pomników przyrody na terenie gminy Dobrcz,

Wykonanie oprysków likwidacja barszczu Sosnowskiego na terenie gminy.

- **Solec Kujawki**

2019 r.

- Obsadzono donice i rabaty kwiatowe kwiatami jednorocznymi. Posadzono 6.954 szt. kwiatów
- W ramach zagospodarowania zielenią założono zieleniec na terenie przylegającym do budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej, gdzie: posadzono 141 szt. bylin, 271 szt. krzewów liściastych i pnączy, 38 szt. krzewów iglastych, 1 drzewo liściaste, 2 szt. drzew iglastych. Wykonano trawnik na pow. 600 m², zamontowano 64,5 mb. obrzeży trawnikowych oraz zrębkami drzewnymi wyściółkowano pow. 150 m², wykonano nowe nasadzenia.
- Obsadzono drzewami i krzewami pas drogowy przy ul. Kościelnej. Posadzono 853 szt. krzewów liściastych i 37 szt. drzew brzozy brodawkowatej
- Przed świetlicą wiejską „Jagódka” przy ul. Kujawskiej ustawiono i obsadzono donicę ozdobną
- Na terenie miasta wycięto 47 szt. drzew, przeprowadzono cięcia pielęgnacyjne w koronach 289 szt. Drzew
- Przeprowadzono akcję zwalczania szrotówka kasztanowcowiaczka poprzez założenie pułapek lepowych na drzewach kasztanowca rosnących na terenach publicznych. Poza tym właścicielom drzew kasztanowców na gruntach prywatnych przekazano zestawy pułapek feromonowych do samodzielnego montażu.
- Zakupiono 7 szt. donic drewnianych, które obsadzono ozdobnym materiałem roślinnym. Donice ustawiono na terenie zieleńca przy ul. Żwirki i Wigury 5.
- Założono 200 szt. osłon ochronnych na pnie drzew rosnących w pasach drogowych oraz na zieleńcach.
- Zakupiono dodatkowych 100 osłonek ochronnych na pnie drzew oraz 120 szt. worków do kropelkowego podlewania drzew.
- Założono trawnik darniowy na zieleńcu przy rondzie im. A. Nawrockiego.
- Naprawiono i odnowiono ławki nad Wisłą oraz wzdłuż alejek w Parku Miejskim.

Ponadto:

- Uchwałą Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim uzgodniono zakres prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, na podstawie której zlecono wykonanie zabiegów konserwacyjnych na 4 pomnikach przyrody – dęby szypułkowe rosnące na terenie Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Bratek” oraz Nadleśnictwa Cierpiszewo w Gminie Solec Kujawski,

- Uchwałą Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim uzgodniono zakres prac do wykonania na potrzeby ochrony przyrody, które mają być przeprowadzone na drzewie z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.) uznanego za pomnik przyrody – nr rejestru wojewódzkiego 605, rosnącego na działce nr ew. 44/2, obręb Makowiska [0002] gmina Solec Kujawski.

2020 r.

7 marca 2020 r. podpisano z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. umowę na kompleksowe utrzymanie zieleni.

Obsadzono donice i rabaty kwiatowe kwiatami jednorocznymi. Posadzono 7 096 szt. kwiatów.

Przeprowadzono akcję zwalczania szrotówka kasztanowcowiaczka poprzez założenie pułapek lepowych na drzewach kasztanowca rosnących na terenach publicznych. Poza tym właścicielom drzew kasztanowców na gruntach prywatnych przekazano zestawy pułapek feromonowych do samodzielnego montażu.

Dnia 23.10.2020 r. podpisano z LAS-R Spółką z o.o. z siedzibą w Krakowie umowę na wykonanie Uproszczonych planów urządzania lasu dla działek leśnych obrębów ewid. Solec Kujawski, Chrośna, Makowiska, Przyłubie, Gmina Solec Kujawski będących własnością Gminy Solec Kujawski ok. 30 ha.

Ponadto:

- Uzupełniono nasadzenia krzewów i bylin w ilości 20 szt. w donicach na terenie miasta,
- W ramach utrzymania terenów zieleni miejskiej wycięto 59 szt. drzew, w tym 2 wierzby płaczące na Placu Jana Pawła II,
- W ramach nasadzeń zastępczych posadzono 5 szt. drzew,
- Wykonano prace w koronie drzew – ciecia pielęgnacyjno – sanitarne i techniczne drzew w ilości ok. 90 szt.,
- Dokonano nasadzeń 20 szt. drzew, 38 szt. krzewów, 10 szt. bylin na terenie zielonym przy Placu Jana Pawła II 4,
- W dniach 15-16.10.2020 r. dokonano usunięcia 7 szt. drzew (wywroty, złomy),
- 5.11.2020 r. od Gospodarstwa Ogrodniczego przy ul. Kujawskiej 46 odebrano 390 szt. chryzantem doniczkowych, które ustawiono na terenie przy rondzie im. Antoniego Nawrockiego,
- W ramach przeprowadzonego zapytania ofertowego na dostawę kwiatów przeznaczonych do obsadzenia kwietników na terenie Gminy Solec Kujawski w 2021 r. – podpisano 5 listopada 2020 r. umowę z dostawcą kwiatów Gospodarstwem Ogrodniczym Zbigniew Popa,
- Uchwałą Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim uzgodniono zakres prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, na podstawie której zlecono wykonanie zbiegu konserwacyjnego na pomniku przyrody „Krzywy Dąb” w Nadleśnictwie Cierpiszewo,
- Przygotowano Uchwałę nr XXII/196/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 października 2020 r. w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia prac na potrzeby ochrony przyrody na terenach użytków ekologicznych w Przyłubiu, gmina Solec Kujawski.

- **Nowa Wieś Wielka**

2019-2020

- ochrona i konserwacja pomników przyrody - zadanie ciągłe, doraźnie,
- wykonanie i przyjęcie Uproszczonego Planu Urządzania Lasów.

4.5 Ochrona powietrza i zmiany klimatu

W latach 2019-2020, w ramach zadań określonych w „Programach ochrony powietrza”, obowiązujących na terenie strefy kujawsko – pomorskiej; Starostwo Powiatowe zrealizowało m.in. następujące działania:

- a) W zakresie działań związanych z termomodernizacją budynków pełniących funkcje społeczne, w roku 2019 zrealizowano zadanie w zakresie termomodernizacji budynku Domu Pomocy Społecznej, ul. Paderewskiego w Koronowie, o powierzchni ca 600 m². Zadanie obejmowało wymianę okien w w/w obiekcie.
- b) W zakresie budowy, bieżących remontów i modernizacji dróg powiatowych, zrealizowano następujące zadania:
 - Zrealizowano budowę nowych dróg o łącznej długości 4,08 km.
 - Łączna długość dróg rozbudowanych, modernizowanych i remontowanych – w 2019 r.: 5,346 km, natomiast w 2020 r.: 16,66 km.

- Łączne koszty poniesione przez Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy na zadania związane z remontami i modernizacją dróg powiatowych wyniosły w roku 2019 – 16 221 641,87 zł, a 2020 r. – 7 890 086,61 zł.
- c) Prowadzono bieżące kontrole stacji diagnostycznych na terenie powiatu (kontrola prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów): ilość działań zakładanych do zrealizowania na przestrzeni roku (ilość przeprowadzonych kontroli) – w 2019 r. – 17 kontroli, w 2020 r. – 20 kontroli.
- d) W ramach zadania związanego z tworzeniem ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego, w latach 2019-2020 zrealizowano zadania związane z budową 7,6 km ścieżek rowerowych (zadania związane ściśle z budową ścieżek) + 6,1 km (budowa ścieżek realizowana przy okazji budowy lub rozbudowy dróg).
- e) W ramach działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza w roku 2019 zrealizowano prelekcję dotyczącą uciążliwości odorowej ferm zwierząt hodowlanych w świetle obowiązujących przepisów prawa, w ramach Szkolenia Sołtysów.
- f) Łączne koszty działań związanych z realizacją założeń opisanych w Programach Ochrony Powietrza za lata 2019-2020 wyniosły 28 477 094,06 zł.

W latach 2019 – 2020 przeprowadzono 4 postępowania administracyjne, których przedmiotem było sprawdzenie przestrzegania przez podmioty gospodarcze zapisów zawartych w udzielonych pozwoleniach emisyjnych oraz przestrzeganie przepisów w zakresie ochrony powietrza. W tym okresie wydano łącznie 15 decyzji na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza oraz przyjęto 18 zgłoszeń instalacji w zakresie emisji gazów i pyłów.

- **Białe Błota**

2019 r.

- zakup dwóch czujników jakości powietrza,
- dofinansowanie do zmiany ogrzewania na ekologiczne: 110 wniosków.

2020 r.

- modernizacja oświetlenia ulicznego (oprawy typu LED) - zadanie obejmuje wymianę opraw sodowych na ledowe (około 1280 szt.) i wdrożenie nowoczesnego systemu monitorowania i sterowania oświetleniem drogowym. Ponadto w ramach inwestycji zostaną wybudowane 72 nowe punkty świetlne na terenie całej gminy. (Termin: 26.03.2020 - 30.06.2021);
- budowa ul. Betonowej w Białych Błotach (Termin: 07.11.2019 r. - 13.03.2020 r.);
- budowa ulic Chełmskiej, Chmielarskiej, Cedrowej w Białych Błotach (termin: 8.12.2020 r. - 30.04.2021 r.);
- budowa ul. Sokolej w Murowańcu (Termin: 7.10.2019 r. - 20.05.2020 r.);
- budowa odwodnienia i nawierzchni ul. Azaliowej w Białych Błotach (Termin: 28.11.2019 r. - 9.06.2020 r.).

- **Dąbrowa Chełmińska**

2019-2020

- Remonty w budynkach komunalnych (Strzyżawa 7, Gzin ul. Długa 31, Dąbrowa Chełmińska ul. Rydygiera 10),
- Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągu ul. Bazowa w miejscowości Dąbrowa Chełmińska,
- W ramach modernizacji budynku zespołu szkół w Wałdowie Królewskim wygospodarowano i wyremontowano pomieszczenia dla GOPS i świetlicy wiejskiej.

- **Koronowo**

2019-2020

- doraźne, interwencyjne wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej.

- **Osielsko**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Osielsko nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości powietrza.

- **Sicienko**

2019 r.

b.d.

2020 r.

„Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku Urzędu Gminy w Sicienku”.

- **Dobrcz**

2019 r.

1. Termomodernizacja stacji uzdatniania wody w Gminie Dobrcz zgodnie z umową o dofinansowanie z zaliczki i refundacji projektu RPKP.03.05.01-04-0003/18 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach działania 3.5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie, poddziałanie 3.5.1 na lata 2014-2020 w tym:
 - termomodernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Strzelcach Górnych,
 - termomodernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Kotomierzu,
 - termomodernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Trzeciewcu,
 - termomodernizacja dwóch obiektów użyteczności publicznej w Gminie Dobrcz zgodnie z umową o dofinansowanie z zaliczki i refundacji projektu RPKP.03.05.01-04-0003/18 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach działania 3.5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie, poddziałanie 3.5.1 na lata 2014-2020,
2. zakup dwóch sensorów do badania jakości powietrza,
3. zakup 2 lamp solarnych w m. Trzęsacz, Dobrcz,
4. opracowanie programu ograniczania niskiej emisji (PONE) dla Gminy Dobrcz.

2020 r.

1. Przebudowa, remont i termomodernizacja części szkoły podstawowej w Dobrczu obejmującej punkt przedszkolny i nauczanie początkowe wraz z budową instalacji wentylacyjno-mechanicznej, przedsięwzięcie w ramach konkursu RPKP.03.05.01-04-0002/18 działanie 3.5 poddziałanie 3.5.1,
2. termomodernizacja dwóch obiektów użyteczności publicznej w Gminie Dobrcz zg. z umową o dofinansowanie z zaliczki i refundacji projektu RPKP.03.05.01-04-0003/18 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach działania 3.5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie, poddziałanie 3.5.1 na lata 2014-2020,
3. Monitoring jakości powietrza,
4. Montaż oświetlenia LED na boisku w Dobrczu.

- **Solec Kujawki**

2019-2020

EDUKACJA:

- prowadzenie akcji edukacyjnej wśród mieszkańców o problemie zanieczyszczenia powietrza na zebraniach z mieszkańcami,
- zamieszczanie ogłoszeń o tematyce ekologicznej w miejscach ogólnie dostępnych (Soleckie Wiadomości z Ratusza, strona internetowa www.soleckujawski.pl i BIP Miasta i Gminy Solec Kujawski),
- wydano Komiks pt. „Jak dinozaur Soluś troszczył się o środowisko”, książki zostały przekazane dzieciom w Szkołach i Przedszkolach na terenie Gminy Solec Kujawski,
- informowanie mieszkańców o racjonalnym korzystaniu z energii ciepłej (zamykanie drzwi wejściowych, odpowiednie korzystanie z zaworów termostatycznych),
- interwencje w sprawie spalania odpadów w domowych paleniskach,
- podczas kontroli prowadzone były akcje informacyjne i edukacyjne, m.in. uświadamiania mieszkańców o szkodliwym dla zdrowia działaniu spalania odpadów i innych nieprzeznaczonych do spalania materiałów.

Gmina Solec Kujawski przystąpiła do realizacji zadania dotacji celowej z budżetu Gminy Solec Kujawski na dofinansowanie do kosztów wymiany źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi w celu ograniczenia niskiej emisji

w Gminie Solec Kujawski. W wyniku realizacji przedsięwzięcia mieszkańcy zlikwidowali 18 szt. źródeł ciepła oraz zamontowali 18 szt. nowych źródeł ciepła na paliwo płynne (gaz).

- **Nowa Wieś Wielka**

2019-2020

Modernizacja kotłów z dotacją gminną. Ilość wymienionych źródeł ciepła: 2019 r. 45 szt., 2020 r. 22 szt.

4.6 Ochrona przed hałasem

W latach 2019-2020 Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy prowadziło 9 postępowań administracyjnych, związanych z interwencjami w zakresie uciążliwości związanych z emisją hałasu.

- **Białe Błota**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Białe Błota nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Dąbrowa Chełmińska nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Koronowo**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Koronowo nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Osielsko**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Osielsko nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Sicienko**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Sicienko nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Dobrcz**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Dobrcz nie były realizowane działania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Solec Kujawki**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Solec Kujawski nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

- **Nowa Wieś Wielka**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Nowa Wieś Wielka nie były realizowane zadania z zakresu poprawy jakości klimatu akustycznego.

4.7 Pola elektromagnetyczne

W latach 2019-2020 Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy prowadziło 79 postępowań administracyjnych w zakresie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. W ramach tych postępowań przyjęto łącznie zgłoszenia dla 10 nowych instalacji tego rodzaju. Wykaz instalacji, dla których przyjęto zgłoszenia zawarto w punkcie 3.6. niniejszego opracowania.

Gminy realizują zadanie przez każdorazowe rozpatrywane go przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięć.

- **Białe Błota**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Białe Błota nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Dąbrowa Chełmińska nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

- **Koronowo**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Koronowo nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

- **Osielsko**

2019-2020

Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych prowadzili indywidualni inwestorzy.

- **Sicienko**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Sicienko nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

- **Dobrcz**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Dobrcz nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

- **Solec Kujawki**

2019-2020

Gmina realizuje zadanie przez każdorazowe rozpatrywanie wniosków z przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięć.

Prowadzony jest monitoring w zakresie promieniowania elektromagnetycznego. Przeprowadzona analiza wykazała, że średnio natężenie pola jest 12 - krotnie mniejsze od dopuszczalnego.

- **Nowa Wieś Wielka**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Nowa Wieś Wielka nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi

4.8 Energia odnawialna

Na terenie powiatu bydgoskiego w zakresie odnawialnych źródeł energii:

- w 2019 roku przyjęto w formie zgłoszenia 18 projektów robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych dla potrzeb montażu pionowych kolektorów do poboru ciepła ziemi, wykonano 2 instalacje geotermalne,
- w 2020 roku przyjęto w formie zgłoszenia 14 projektów robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych dla potrzeb montażu pionowych kolektorów do poboru ciepła ziemi, wykonano 4 instalacje geotermalne,

- **Białe Błota**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Białe Błota nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2019-2020

Projekt pn. „Poprawa bezpieczeństwa energetycznego poprzez dywersyfikację źródeł energii na terenie gminy Dąbrowa Chełmińska” dotyczy budowy rozproszonych mikro instalacji źródeł odnawialnych w budownictwie mieszkalnym na terenie gminy Dąbrowa Chełmińska. Przedmiotowe mikro instalacje będą stanowiły systemy fotowoltaiczne (54 szt.), systemy kolektorów słonecznych (4 szt.) i powietrzne pompy ciepła (14 szt.) Produktem projektu będą nowe instalacje OZE w łącznej ilości 74 szt. zlokalizowane na 63 budynkach mieszkalnych, z czego przewiduje się powstanie 0,34 MWe mocy energii elektrycznej oraz 0,12 MWt mocy energii cieplnej. Powyższe systemy projektuje się do zastosowania w budownictwie jednorodzinnym w celu produkcji energii elektrycznej/cieplnej na potrzeby mieszkalno-bytowe. Występują one jako samodzielne niezależne systemy wytwórcze oraz w wzajemnym połączeniu.

Główną korzyścią realizacji projektu jest poprawa jakości powietrza w rejonie gminy Dąbrowa Chełmińska poprzez zastosowanie odnawialnych źródeł energii i redukcję spalania paliw konwencjonalnych w budownictwie mieszkalnym.

Wymierną korzyścią realizacji projektu są odczuwalne oszczędności finansowe w eksploatacji budynków mieszkalnych (zużycie paliwa i energii elektrycznej).

Przedsięwzięcie zostało zrealizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa na lata 2014-2020, działanie 3.1 Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, Oś priorytetowa: 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie, Priorytet: 4a Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, Cel szczegółowy: Zwiększony udział energii ze źródeł odnawialnych w produkcji energii w województwie, Schemat: Mikro instalacje, Schemat 1: Budynki mieszkalne i publiczne (z wyłączeniem infrastruktury opieki zdrowotnej).

- **Koronowo**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Koronowo nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

- **Osielsko**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Osielsko nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

- **Sicienko**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Sicienko nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

- **Dobrcz**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Dobrcz nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

- **Solec Kujawki**

2019 r.

b.d.

2020 r.

Wykonano:

- termomodernizację budynku, przy Placu Jana Pawła II 4 w tym m.in.: ocieplenie przegród zewnętrznych (dach, ściany, podłoga na gruncie i nad piwnicą), wymianę stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych, wymianę instalacji oświetlenia z zastosowaniem opraw energooszczędnych wraz ze źródłem światła, budowę instalacji fotowoltaicznej, wymianę instalacji c.o. z budową kotłowni gazowej,
- rewitalizacja społeczno – gospodarcza, przebudowa oraz termomodernizacja budynku przy ulicy Kościuszki 12 (budynek C) - w lutym podpisano umowę z firmą LOGBUD Sp. z o.o. z Głogowa na wykonanie termomodernizacji i przebudowy budynku. Zakres robót obejmuje prace termomodernizacyjne w tym m.in.: docieplenie stropodachu, wymianę stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych, wykonanie izolacji termicznej ścian zewnętrznych, wymianę oświetlenia na energooszczędne, budowę instalacji fotowoltaicznej, budowę instalacji c.o. Zadanie obejmuje także prace związane z przebudową, w tym m.in.: rozbudowę parteru budynku (wykonanie nowej konstrukcji stropu), budowę szachtu windowego oraz montaż dźwigu osobowego, likwidację otworów okiennych od strony zachodniej, zmianę układu pomieszczeń wewnątrz, prace wykończeniowe oraz wymianę wewnętrznych instalacji elektrycznych, teletechnicznych i sanitarnych, wykonanie instalacji oddymiania i odgromowej. Ponadto zagospodarowany zostanie teren części działki (wycinka drzew, wykonanie pieszo-jezdni i miejsc postojowych, montaż wiaty śmietnikowej).
- termomodernizacja budynku Przychodni Zdrowia - w maju zgłoszono do Starosty Bydgoskiego zamiar rozpoczęcia robót obejmujących termomodernizację przychodni zdrowia. W sierpniu Starosta Bydgoski wydał pozwolenie na przebudowę przychodni zdrowia. We wrześniu podpisano umowę z firmą BYDGOSTA sp. z o.o. z Bydgoszczy na wykonanie termomodernizacji i przebudowy budynku. Zakres robót podzielony jest na dwa zadania. Zadanie nr 1 obejmuje wykonanie prac termomodernizacyjnych wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej,
- termomodernizacja komunalnych budynków mieszkalnych – opracowanie dokumentacji.

Planowana budowa stopnia wodnego na Wiśle to krok do wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy. W 2015 r. zgłoszono do Aktualizacji Planu Gospodarki Wodami opracowywanego przez Krajowy Zarząd Dróg Wodnych inwestycję polegającą na budowie stopnia wodnego wraz z przeprawą drogową i z wykorzystaniem energii wodnej na rz. Wiśle w m. Przyłubie Gmina Solec Kujawski.

- **Nowa Wieś Wielka**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Nowa Wieś Wielka nie były realizowane zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

4.9 Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy co roku dofinansowuje Straż Pożarną oraz współdziała w zakresie minimalizacji skutków awarii i wypadków komunikacyjnych, a także prowadzi działania związane z doskonaleniem systemu zarządzania kryzysowego i edukacji mieszkańców. W ramach tych działań:

- w 2019 roku podpisano 3 umowy z PSP/OSP na łączną kwotę – 19 960,00 zł oraz zrealizowano 2 szkolenia z zakresu informacji i reagowania w przypadku wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia,
- w 2020 roku podpisano 3 umowy z PSP/OSP na łączną kwotę – 27 000,00 zł.

- **Białe Błota**

2019-2020

Dotacje dla OSP Łochowo i OSP Białe Błota.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2019-2020

Na terenie Gminy zlokalizowany jest jeden zakład wykorzystujący amoniak do produkcji, który zachowuje wymagane środki ostrożności oraz zna procedury na wypadek wycieku niebezpiecznej substancji. Urząd Gminy w Dąbrowie Chełmińskiej współpracuje w tym zakresie z tut. Zakładem oraz Grupą Ratownictwa Chemicznego i Biologicznego Państwowej Straży Pożarnej.

Stworzenie stosownych procedur:

- Zarządzenie Nr 0050.7.2020 Wójta Gminy Dąbrowa Chełmińska z dnia 05.02.2020 r. w sprawie organizacji systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach na terenie Gminy Dąbrowa Chełmińska;
- Zarządzenie Nr 0050.8.2020 Wójta Gminy Dąbrowa Chełmińska z dnia 10.02.2020 r. w sprawie organizacji i zasad działania systemu wykrywania i alarmowania na terenie Gminy Dąbrowa Chełmińska.

Edukacja społeczeństwa na wypadek wystąpienia poważnych awarii na terenie gminy Dąbrowa Chełmińska.

- **Koronowo**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Koronowo nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed poważnymi awariami.

- **Osielsko**

2019-2020

W zakresie Jednostek Ratowniczych gmina współpracowała ze Strażą Pożarną w Bydgoszczy i Dobrczu.

- **Sicienko**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Sicienko nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed poważnymi awariami.

- **Dobrcz**

2019 r.

b.d.

2020 r.

Sporządzenie operatu przeciwpożarowego PSZOK.

- **Solec Kujawki**

2019-2020

Ochotnicza Straż Pożarna w Solcu Kujawskim organizowała konkursy z zakresu wiedzy pożarniczej, pogadanki, pokazy i ćwiczenia.

2020 r.

- Doposażenie służb

W dniu 14.05.2020 r. Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. zakupiła cysternę na wodę pitną o pojemności 5000 l (urządzenie hakowe KP 30 wg normy DIN 30722). Jej zakup jest niezbędny w przypadku dużej awarii wodociągowej np. magistrali w celu awaryjnego zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną.

Ochotnicza Straż Pożarna jest systematycznie doposażona ze środków własnych oraz dotacji przekazanych przez Gminę, Komendę Główną PSP, sponsorów: Firma Solbet Sp. z o.o. z siedzibą w Solcu Kujawskim oraz Toruńskie Zakłady Graficzne Zapolex Sp. z o.o.

Najistotniejsze zakupy to:

- Sprzęt ratownictwa technicznego i drogowego
- Zakup sprzętu ratownictwa wysokościowego
- Uzupelnienie umundurowania
- Armatura wodna (zakup i wymiana zużytej)
- Uzupelnienie sprzętu łączności
- Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego VOLVO GBA. Koszt zakupu 819 tys. zł. (219 tys. zł to dotacja gminy, 560 tys. – dofinansowanie z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej).

Ponadto przekazano kwotę 20.000,00 zł Komendzie Miejskiej Policji w Bydgoszczy w celu zapewnienia dodatkowych pieszych patroli na terenie Solca Kujawskiego, które prowadzone były w rejonach najbardziej zagrożonych.

W 2019 roku Gmina wykonała „Konserwację rowu melioracji szczegółowej o długości 625 mb przy ul. Toruńskiej w Solcu Kujawskim, następnie konserwację rowu melioracji szczegółowej o długości 1045 mb na odcinku ul. Kujawska, Lipowa, Słowicza, Młyńska w Solcu Kujawskim oraz konserwację rowu o długości 670 mb położonego od ul. Kujawskiej do linii kolejowej w Solcu Kujawskim.

W 2020 roku Gmina wykonała konserwację rowu R-1, R-1B o długości 1045 mb na odcinku ul. Kujawska, Lipowa, Słowicza, Młyńska, rowu o długości 625 mb przy ul. Toruńskiej oraz rowu o długości 300 mb położonego wzdłuż ul. Toruńskiej.

- **Nowa Wieś Wielka**

2019-2020

W latach 2019-2020 na terenie gminy Nowa Wieś Wielka nie były realizowane zadania z zakresu ochrony przed poważnymi awariami.

Starostwo Powiatowe w latach 2019-2020 nie realizowało zadań z zakresu okresowej konserwacji urządzeń przeciwpowodziowych na terenie powiatu

Na terenie Powiatu Bydgoskiego w latach 2019-2020 zarejestrowanych było 7 Spółek Wodnych. Zdecydowana większość Spółek Powiatu Bydgoskiego działa bardzo prężnie. Swoje zadania Spółki realizują w oparciu o fundusze pozyskane ze składek członkowskich, dotacji a także przetargów na usługi w zakresie gospodarki wodnej.

Na podstawie Uchwały Nr 44/2019 Zarządu Powiatu Bydgoskiego z dnia 17 kwietnia 2019 roku w sprawie przyznania dotacji z budżetu Powiatu Bydgoskiego dla Gminnych Spółek Wodnych z terenu Powiatu na rok 2019 przeznaczono na dotacje dla spółek wodnych **100 000 zł**, co dla poszczególnych spółek stanowiło n-ce kwoty:

- GSW Dąbrowa Chełm. 14.000 zł
- GSW Dobrcz 15.000 zł
- GSW Koronowo 27.000 zł
- GSW Nowa Wieś W. 11.000 zł
- GSW Osielsko 10.000 zł
- GSW Solec Kujawski 6.000 zł
- Bydgosko-Nakielska SW 17.000 zł

W roku 2020 r. spółki wodne z terenu powiatu bydgoskiego otrzymały dotacje na podstawie Uchwały Nr 161/2020 Zarządu Powiatu Bydgoskiego z dnia 27 kwietnia 2020 roku w sprawie przyznania dotacji z budżetu Powiatu Bydgoskiego dla Gminnych Spółek Wodnych z terenu Powiatu na rok 2020 przeznaczono na dotacje dla spółek wodnych **120 000 zł**, co dla poszczególnych spółek stanowiło n-ce kwoty:

- GSW Dąbrowa Chełm. 16.000 zł
- GSW Dobrcz 19.000 zł
- GSW Koronowo 22.000 zł
- GSW Nowa Wieś W. 12.000 zł
- GSW Osielsko 15.000 zł
- GSW Solec Kujawski 18.000 zł
- Bydgosko-Nakielska SW 18.000 zł

Dotacje udzielane były spółkom wodnym działającym na terenie Powiatu na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych – na podstawie uchwały Nr 317/XXXVII/18 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 21 czerwca 2018 r., w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Bydgoskiego spółkom wodnym, sposobu jej rozliczenia.

4.10 Edukacja ekologiczna

Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy w latach 2019-2020 zorganizowało szereg konkurów popularyzujących edukację ekologiczną:

- Konkurs fotograficzny: 107 uczestników w tym 11 laureatów (2019 rok), 26 uczestników (2020 rok);
- Konkurs plastyczny: 132 uczestników w tym 11 laureatów (2019 rok), 22 uczestników (2020 rok);
- Konkurs Wiedzy Ekologicznej – 6 laureatów (2020 rok); za rok 2019 – brak danych.
- Mała Olimpiada Wiedzy Rolniczej – 9 laureatów (2020 rok).

Poza tym, jak co roku Powiat wraz z Gminami organizował konkurs na Najpiękniejszy Ogród w Powiecie Bydgoskim”. Podnoszenie walorów estetycznych miasta i gminy przez mobilizację lokalnej społeczności. Etap gminny konkursu na Najpiękniejszy Ogród był organizowany przez Gminy, a następnie każda z Gmin, wyłania laureata ze swojego terenu, który zgłaszany jest do etapu Powiatowego, realizowanego przez Starostwo. Do etapu powiatowego w 2019 przystąpiło 5 gmin, natomiast w 2020 roku przystąpiły 3 gminy.

Starostwo Powiatowe rok rocznie organizuje cykliczne imprezy proekologiczne podnoszące świadomość ekologiczną oraz rozszerzające wiedzę w zakresie ochrony środowiska. W 2019 zorganizowano szkolenia dla sołtysów. W 2020 roku ze względu na epidemię Covid-19 imprezy ekologiczne nie odbyły się.

- **Białe Błota**

2019-2020

- Konkurs dla dzieci w wieku szkolnym "Jestem EKO każdego dnia" - listopad 2020;
- Zbiórka elektrośmieci w zamian za sadzonkę drzewa - listopad 2020;
- Artykuły informacyjne, edukujące na stronie internetowej Urzędu.

- **Dąbrowa Chełmińska**

2019-2020

- Angażowanie się w organizowane przez szkoły na terenie Gminy konkursów ekologicznych, akcji Sprzątania Świata, zakup materiałów na nagrody w konkursach ekologicznych i ogólnopolskiej akcji „Listy dla Ziemi”.

- **Koronowo**

2019-2020

- Odbył się konkurs na zdjęcie profilowe strony na FB: „Gmina Koronowo- Segreguj z Nami”.
- Dwie śmieciarki zostały oklejone pracami (laureaci konkursu) uczniów ze szkół z terenu gminy.
- Ogłoszony został konkurs pn. „Czyste Koronowo w 3D” pracami laureatów została oklejona zamiataarka.
- Zakupiono magnesy z treścią ulotki dot. segregacji odpadów komunalnych.
- Zakupiono przypinki, które rozdawane są dzieciom w ramach akcji sprzątania gminy.

- **Osielsko**

2019-2020

Rokroczne organizowany konkurs „Najpiękniejszy ogród w Gminie Osielsko”.

Rozmowy z nauczycielami biologii oraz propagowanie organizowania konkursów ekologicznych w szkołach, np. w zakresie selektywnej zbiórki odpadów, ochrony przyrody.

Udostępnianie mieszkańcom informacji o stanie i zagrożeniach otrzymywanych z WIOŚ np. poprzez informacje umieszczane na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej gminy.

Informowanie o obszarach Natura 2000 w Jaruzynie.

Informacje i ulotki o tematyce ekologicznej, np. wykaz pomników przyrody na terenie gminy, informacje nt. selektywnej zbiórki odpadów.

Informacje nt. konkursów ekologicznych, gospodarki odpadami, ochrony powietrza, ochrony przyrody umieszczane w gazetce pt. Panorama Osielska i na stronie internetowej Gminy Osielsko. Programy edukacji ekologicznej przygotowywane w poszczególnych szkołach. Współpraca szkół z Centrum Edukacji Ekologicznej w Bydgoszczy - Myślęcinku.

- **Sicienko**

2019-2020

b.d.

- **Dobrcz**

2019 r.

1. XVII edycja Konkursu Ekologicznego im. M. Duszyńskiej w Szkole Podstawowej w Dobrczu (cele: uwrażliwienie uczniów na piękno przyrody, poszerzenie zainteresowań uczniów z zakresu ekologii, wyróżnienie osób, które będą reprezentowały szkołę na konkursie „Przyroda regionu i ochrona środowiska”),
2. MIĘDZYSZKOLNY KONKURS EKOLOGICZNY - „Mój region, moje zdrowie” (cele: pogłębianie wiedzy przyrodniczej, wzmocnienie właściwych postaw wobec środowiska przyrodniczego, wspieranie uzdolnień uczniów),
3. zakup materiałów nt. edukacji ekologicznej,
4. edukacja ekologiczna mieszkańców Gminy Dobrcz,
5. opracowanie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrcz.

2020 r.

1. edukacja ekologiczna mieszkańców gminy Dobrcz,
2. program szkoleniowy z zakresu ochrony środowiska.

- **Solec Kujawki**

2019 r.

Edukacja ekologiczna w 2019 r. prowadzona była poprzez:

- gminny konkurs plastyczno – literacki dla dzieci i młodzieży p.n. „Zwierzę nie jest rzeczą”. Podsumowanie konkursu i wręczenie nagród odbyło się 01.06.2019 r.,
- konkurs p.n. „Odzyskujemy plastikowe nakrętki i makulaturę” ogłoszonym przez Burmistrza Solca Kujawskiego i Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim dla przedszkoli i szkół podstawowych. Ogółem od września 2018 r. do maja 2019 r. zebrano 3.929 kg nakrętek i 2.726 kg makulatury,
- program edukacyjno - szkoleniowy dla rolników z zakresu ochrony środowiska pt. „Zielona Polska”, zorganizowany 09.05.2019 r. w Bydgoszczy,
- akcję „Sprzątanie Świata – Polska 2019” – przeprowadzona została 20.09.2019 r., w której udział wzięły dzieci i młodzież. W ramach akcji zebrano 2,25 Mg (tony) odpadów komunalnych,
- ogłoszenie konkursu pn. „Odzyskujemy makulaturę i plastikowe nakrętki” na rok szkolny 2019/2020,
- zakup 3 kompletów koszy ulicznych do segregacji odpadów,
- zakup pojemników dla dzieci do segregacji odpadów na plac zabaw Skwer im. Dra Henryka Jordana,
- zakupienie ulotek „Jeże” (500 szt.), magnesów „Miej serce dla Jeży” (100 szt.) i zdjęć edukacyjnych (80 szt.),
- komiks pn. „Jak dinozaur Soluś troszczył się o środowisko”, wydany na zlecenie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim o segregacji odpadów, ochronie środowiska, ochronie zwierząt, niskiej emisji w ilości 2.500 sztuk. Komiks trafił do przedszkoli i szkół w dniu 06.12.2019 r.

2020 r.

Tematykę ekologiczną popularyzowano przez:

- zamieszczanie artykułów w „Soleckich Wiadomościach z Ratusza” (Nr 363, 365, 366, 367, 370, 372, 375, 376, 378, 379, 380, 381, 382, 383) na temat gospodarowania odpadami komunalnymi, ochrony zwierząt, ochrony przyrody, niskiej emisji, a także przeprowadzonych akcjach ekologicznych,
- zamieszczanie informacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na stronie internetowej gminy: www.soleckujawski.pl oraz Biuletynie Informacji Publicznej: mst-solec-kujawski.rbip.mojregion.info/,
- kolportaż ulotek i plakatów o tematyce ekologicznej, w tym niskiej emisji.

Edukacja ekologiczna prowadzona była poprzez:

- akcję „Sprzątanie Świata – Polska 2020” – przeprowadzona została 18.09.2020 r., w której udział wzięły dzieci i młodzież. W ramach akcji zebrano 0,45 Mg (tony) odpadów komunalnych.
- zakup 6 szt. koszy ulicznych do segregacji odpadów,
- zakup 2 kompletów pojemników dla dzieci do segregacji odpadów na place zabaw przy ul. Ugory i przy świetlicy „Jagódka”
- zakup toreb materiałowych z nadrukiem „Wspólnie dbamy o środowisko” - 100 szt.

- **Nowa Wieś Wielka**

2019-2020

Realizacja projektu Dziki Ostrów – GDOŚ.

5. Podsumowanie

Priorytety i zadania przyjęte do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego- ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” należy uznać za słuszne i niezbędne w celu zachowania obecnego stanu środowiska oraz w celu jego poprawy.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego - ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” obejmuje lata 2019-2020. Sporządzono go na podstawie ankiet i pism rozesłanych do organów administracji publicznej i instytucji.

Zaawansowanie realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Bydgoskiego-ziemskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 jest zróżnicowane. Przyczyną tego są przede wszystkim brak środków finansowych oraz opóźnienia wykonawców poszczególnych etapów działań. W przypadku zadań długoterminowych ich realizacja była i jest wykonywana zgodnie z przyjętymi założeniami w/w „Programu”.

W chwili obecnej można stwierdzić, że Program Ochrony Środowiska na terenie powiatu bydgoskiego jest realizowany dobrze.

W najbliższej przyszłości Gminy więcej uwagi poświęcać będą działaniom związanym z ochroną powietrza, co wynika z konsekwencji przyjętych do realizacji Planów gospodarki niskoemisyjnej.

